Sayı – 20

Harp Mecmuası

Yıl – 2

Temmuz 1333

Ramazan 1335

Harp Mecmuası

Ramzan, 1333

(Temmuz 1335)

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Şerâit-i Muamele

Bir senelik abone 24 nüsha itibar edilir. Abone bedeli pul olarak gönderildiği takdirde ancak posta pulu kabul edilir ve taahhüdlü mektub derununda gönderilmelidir. Aksi takdirde ziya'ından mesuliyet kabul olunmaz.

Şerâit-i Muamele

Posta ücreti de dahil olduğu hâlde bir yıllık iştirak bedeli

İstanbul ve vilâyât için 25 kuruş

Memalik-i ecnebiye için 35 kuruş

Altı aylık abone yoktur.

Mecmuamızı ilk sayısından itibaren edinmek isteyenler bir senelik iştirak bedelini gönderirlerse şimdiye kadar münteşir şahıslar sırasıyla toptan ve bakiyyesi intişar etdikce namlarına irsal olunur.

Mecmuanın her yerde fiyatı bir kuruşdur.

İdarehane: İstanbul – Cağaloğlu'nda Divan-ı muhasebat arkasında Kapalıfurun sokağı numro 6

Evrak ve tasavîr-i varide derc olunsun olunmasun iade olunmaz.

İlan derci için idareye müracaat olunmalıdır.

Emniyet Bakkaliye Mağazası

Asmaaltı numro 4

Yağların ve havyarların en halis ve en nefisini ve bi'n-nisbe ehvenini satun almak için Hafız Osman Efendi'nin Emniyet Bakkaliye Mağazası'na uğramalıdır.

Mehmed Balcı Kardaşları

Anonim ticaret şirket-i Osmaniyesi

Tuhafiye mağazası

Fanila, çorab, şemsiye deposu fiyatları gayet ehvendir

Dersaadet Sultanhamam, Rıza Paşa Caddesi

KEMAL ÖMER TUHAFİYE MAĞAZASI

Sultanhamamı caddesi

Numro: 14

Her nev'i eşya-yı ticariye

Fiyatlar gayet

ehven

شرائط معامله

بر سنه‌لك آبونه ٢٤ نسخه اعتبار ایدیلیر . آبونه بدلی پول اوله‌رق گوندرلدیکی تقدیرده انجق پوسته پولی قبول ایدیلیر و تعهدلی مکتوب درونده گوندرلملیدر . عکسی تقدیرده ضیاعندن مسئولیت قبول اولونماز .

پوسته اجرتی‌ده داخل اولدیغی حالده بر ییللق اشتراك بدلی

استانبول و ولایات ایچون ٢٥ غروش

ممالك اجنبیه « ٣٥ «

آلتی آیلق آبونه یوقدر .

مجموعه‌مزی ایلك صاییسندن اعتباراً ایدنمك ایستینلر بر سنه‌لك اشتراك بدلنی گوندررلرسه شمدی‌یه قدر منتشر نسخه‌لر صیراسیله طوپدن و بقیه‌سی انتشار ایتدکجه نام‌لرینه ارسال اولونور .

مجموعه‌نك هر یرده فیئاتی بر غروشدر .

اداره‌خانه : استانبول — جغال اوغلنده دیوان محاسبات آرقاسنده قپالی فورون سوقاغی نومرو ٦

اوراق و تصاویر وارده درج اولونسون اولونماسون اعاده اولونماز .

اعلان درجی ایچون اداره‌یه مراجعت اولونملیدر

امنیت بقالیه مغازه‌سی

آصمه آلتی نومرو ٤

یاغلرك و خاویارلرك اك خالص و اك نفیسنی و بالنسبه اهونی صاتون آلمق ایچون حافظ عثمان افندینك امنیت بقالیه مغازه‌سنه اوغرامالیدر .

محمد بالجی قرداشلری

آنونیم تجارت شرکت عثمانیه‌سی

تحافیه مغازه‌سی

فانیله ، چوراب ، شمسیه دپوسی فیاتلری غایت اهوندر

درسعادت سلطان حمام ، رضا پاشا جاده‌سی

کمال عمر تحافیه مغازه‌سی

سلطان حمامی جاده‌سی

نومرو : ١٤

هر نوع اشیای تجاریه

فیاتلر غایت

اهون

Harp Mecmuası

Sayı – 20 | Fiyatı: 1 kuruş | Yıl – 2

Temmuz 1333 | On beş günde bir çıkar asker ve muharebeden bahs eder risale-i musavvere | Ramazan 1335

Molada askerlerimiz - Beş dakikalık bir sohbet

حرب مجموعه‌سی

ييل – ٢ | فیاتی : ١ غروش | صايى ٢٠

رمضان ١٣٣٥ | اون بش کونده بر چیقار عسکر و محاربه‌دن بحث ایدر رساله‌ٔ مصوره | تموز ١٣٣٣

موله‌ده عسکرلریمز — بش دقیقه‌لق بر صحبت

تکبیر

الله اکبر ! قائم اونکله محراب ومنبر
تکبیر ملی اسلامه رهبر الله اکبر !
دینم بو دیندر ، الله بردر ، حقدر پیامبر
ملت ، دیانت ، دولت ، خلافت دائم برابر
الله اکبر ! الله اکبر !
ذاتی بر انجق بیك بردر اسمی ، هب بیلدك ازبر
دینداشمزدر قوشلر ملكلر، طوبا، صنوبر
الله اکبر ! الله اکبر !
لطفیله اولسون حال حضرده ، یاخود سفربر
عسکر مظفر ، خاقانی مسرور ، اعداسی مدبر
الله اکبر دیرکن اوعسکر هم بحر وهم بر
هم لیل مظلم هم مهرانور هم مهد و مقبر
تکرار ایدوب دیر: الله اکبر ! الله اکبر !

عبدالحق

Şâir-i a'zam'ın kendi el yazıları aynen balada ve hurufat ile de zîrde mündericdir.

TEKBİR

Allahü ekber! Kâim onunla mihrâb u minber
Tekbir-i millî İslâm'a rehber Allahü ekber!
Dînim bu dindir, Allah birdir, hakdır Peyâmber
Millet, diyânet, devlet, hilâfet dâim berâber
Allahü ekber! Allahü ekber!
Zâtı bir ancak bin birdir ismi, hep bildik ezber
Dindaşımızdır kuşlar, melekler, tûba, sanavber
Allahü ekber! Allahü ekber!
Lûtfuyla olsun hâl-i hazerde yâhud seferber
Asker muzaffer, hâkânı mesrûr, a'dâsı müdber
Allahü ekber derken o asker hem bahr ü hem berr
Hem leyl-i muzlim, hem mihr-i enver hem mehd ü makber
Tekrar edip der: Allahü ekber! Allahü ekber!

Abdülhak Hâmid

Üstâd-ı a'zam Abdülhak Hâmid Bey

En büyük şairimiz Abdülhak Hâmid Bey'in, ordu-yi hümâyun için âhiren tanzim ettiği neşîde-i bî-mânendi en evvel "Harb Mecmuası" ümmetin enzâr-ı şevk ü şükranına arz etmiş olmakla mübâhîdir. Şâir-i a'zam'ın hüviyyet-i üstâdânesini tarif yolunda ne söylense zâid ve hadal-nâ-şinâslık olur. Bizde vatanperverliğin vezâif ve fezâilini en evvel telkin ve terennüm etmiş olan Namık Kemal Bey gibi büyük ve pek büyük edibimiz:

"Hâmid, seni muhâtab etmeye adından büyük kelime bulamıyorum!..." hitâbıyla şairi tebcîl etmişti.

Sahife-i mübâhâte derc etmiş olduğumuz bu neşîdede hiss-i îmân ile hiss-i celâdet o kadar hüsn-i te'lîf, o kadar âhenkdâr bir sûrette ifâde edilmiştir ki okundukça sâmiâ-i vicdân pür-gaşy olmamak kâbil değildir.

Bu mısralardan âfâk-ı İslâm'a aks edecek nağamâta cevâb verecek ancak "Lebbeyk" sadâları olabilir. Mehd ü lahd-i mümini en evvel ve en son okşayan "Allahü ekber" sadâsıdır. "Allahü ekber" yüsr ü usrumuza, şevk ve matemimize, zevk ve elemimize, hâsılı hayât-ı İslâmımızın her safhasına kudsiyetbahş olur. Şâir-i a'zam en güzel neşîdelerinin birine bu iki kelime-i semâviyeyi rûh ittihaz etmekle hem Hazret-i Muhammed'in, hem Sultan Mehmed'in ketîbe-i hümâyûnuna doğrudan doğruya hitâb etmiş oluyor. Felillâhu durrehu!...

استاد اعظم عبدالحق حامد بك

اك بیوك شاعرمز عبدالحق حامد بكك ، اردوی همایون ایچون اخیراً تنظیم ایتدیکی نشیدۂ بی مانندی اك اول « حرب مجموعه‌سی » امتك انظار شوق وشکرانه عرض ایتمش اولمقله مباهی‌در . شاعر اعظمك هویت استادانه‌سنی تعریف یولنده نه سویلنسه زائد و حد ناشناسلق اولور . بزده وطنپرورلکك وظائف وفضائلنی اك اول تلقین وترنم ایتمش اولان نامق کمال بك کبی بیوك ویك بیوك بر أدیبمز :

« حامد ، سنی مخاطب ایتمکه آدکدن بیوك کلمه بوله‌میورم ! . . »

خطابیله شاعری تبجیل ایتمشدی .

صحیفۂ مباهاته درج ایتمش اولدیغمز بو نشیده‌ده حس ایمان ایله حس جلادت اوقدر حسن تألیف، اوقدر آهنکدار برصورتده افاده ایدلمشدرکه اوقوندقجه سامعۂ وجدان پر غشی اولمامق قابل دکل‌در .

بو مصراعلردن آفاق اسلامه عکس ایده‌جك نغماته جواب ویره‌جك آنجق « لبیك » صدالری اوله‌بیلیر . مهد ولحد مؤمنی اك اول واك صوڭ اوقشایان « الله اکبر » صداسی‌در . « الله اکبر » یسر و عسرمزه ، شوق وماتمزه ، ذوق وألمزه ، حاصلی حیات اسلامیمزك هر صفحه‌سنه قدسیتبخش اولور . شاعر اعظم اك کوزل نشیده‌لرینك برینه بو ایکی کلمۂ سماویه‌یی روح اتخاذ ایتمکله هم حضرت محمدك ، هم سلطان محمدك کتیبۂ همایونه طوغریدن طوغری‌یه خطاب ایتمش اولیور . فلله دره ! . . .

تکبیر

الله اکبر ! قائم اونکله محراب ومنبر
تکبیر ملی اسلامه رهبر الله اکبر !
دینم بو دیندر ، الله بردر ، حقدر پیامبر
ملت ، دیانت ، دولت ، خلافت دائم برابر
الله اکبر ! الله اکبر !
ذاتی بر انجق بیك بردر اسمی ، هب بیلدك ازبر
دینداشمزدر قوشلر ملكلر، طوبا، صنوبر
الله اکبر ! الله اکبر !
لطفیله اولسون حال حضرده ، یاخود سفربر
عسکر مظفر ، خاقانی مسرور ، اعداسی مدبر
الله اکبر دیرکن اوعسکر هم بحر وهم بر
هم لیل مظلم هم مهرانور هم مهد و مقبر
تکرار ایدوب دیر: الله اکبر ! الله اکبر !

عبدالحق

شاعراعظمك کندی ال یازیلری عیناً بالاده وحروفات ایله ده زیرده مندرجدر .

تکبیر

الله اکبر ! قائم اونکله محراب ومنبر
تکبیر ملی اسلامه رهبر الله اکبر !
دینم بو دیندر ، الله بردر ، حقدر پیامبر
ملت ، دیانت ، دولت ، خلافت دائم برابر
الله اکبر ! الله اکبر !
ذاتی بر انجق بیك بردر اسمی ، هب بیلدك ازبر
دینداشمزدر قوشلر ملكلر، طوبا، صنوبر
الله اکبر ! الله اکبر !
لطفیله اولسون حال حضرده ، یاخود سفربر
عسکر مظفر ، خاقانی مسرور ، اعداسی مدبر
الله اکبر دیرکن اوعسکر هم بحر وهم بر
هم لیل مظلم هم مهرانور هم مهد و مقبر
تکرار ایدوب دیر: الله اکبر ! الله اکبر !

عبدالحق حامد

RUS İNKILABI ve BİZ

İslâm'ın, Türk'ün, Osmanlılığın asırlardan beri temenni ve asırlardan beri intizar ettiği hadise nihâyet vuku-pezîr oldu. Rusya'nın dîni, siyâseti, satveti, mâye-i tagallub ve tasallutu, hasılı bu zamana kadar şîrâze-i vücûdu olan çarlık bir an içinde devrilerek, yerinde büyük bir herc ü merci, bir hükümetsizlik hükümrân oluyor. Biraz evvel zıll-i menhûsunun sıkleti cihânı ezen Çar, bugün bir zıll-i mahbûstur. Şahıs ve eslâfının hesâb-ı mezâlimini, efrâd-ı âilesiyle birlikte tıkıldığı zindân-ı muzlimin köşesinden, evvelâ vicdânına, sonra da tarihe vermekle meşgul ve muazzeb bulunuyor. Bu iştigal

Şehzade Abdurrahim Efendi Hazretleri Galiçya cephesinde bir siperde

Şehzade Ömer Faruk Efendi Hazretlerinin Galiçya'da harita dairesini ziyareti

Galiçya cephesinde: Galiçya taarruzunun muvaffakiyetle bir gününde yekdiğerini tebrik eden müttefik zabitan grubu

ve azapta benim dinimi, benim ırk ve milletimi, benim ecdâdımın ruh intikamını tatmîn edecek bir adl-i ilâhî mündemiçtir.

İster Deli Petro gibi yaptığını müdrik ve azimkâr bir Çar, ister İkinci Nikola gibi irâdesiz, kararsız bir hükümdâr olsun, Moskof sergerdelerinin siyâsetinde, değişmeyen ve dâimâ tezyîd-i kahr ve şiddet eden bir hâl var idi: Dâhilde tagallub ve hârice tasallut ne kadar köyler ve köylüler bir grandüğün bir gecelik eğlencesi için harâp ve perîşân olur, ne kadar ahrâr Çar'ın zihninde dolaşan tayf-ı endîşeyi bir saat avutmak için, Sibirya denilen kabristân-ı bî-pâyâna diri diri gömülürdü!...

Tasalludât-ı hariciyeye gelince: Bu, akvâm-ı mütecâvire için bir tehlike, bir musîbet idi. Çin denizinden Akdeniz'e ve bahr-i müncemid-i şimâliye kadar yayılan hıtta-i vesîada mütemekkin ümem ve akvâmın kulûb-ı mevcûdiyeti bu kâbus-ı tasallutun savlet-i mütevâliyesi karşısında birkaç asır titredi. Ve o tehlike ve endîşe hâlâ tamamiyle mündefi olmamıştır.

Rusların mağdur-ı âzamı biziz, biz... Osmanlılar!... İstanbul, Ayasofya, Boğazlar, Akdeniz, şimâl ayısının rüyâ-yı hırsını dört yüz seneden beri gıcıklıyor. Dünyada hiçbir sebep ve siyâset çarlığın âmâliyle bizim devâm-ı mevcûdiyetimiz arasında bir imkân-ı itilâf vücûda getiremezdi. Biz iki ırk-ı mühâsımız ki birinin bekâsı, diğerinin zevâli veya inhilâliyle temin olunabilir. Biri yaşamak, diğeri büyümek ve her ikisi de gâyesini aynı şiddetle takip ve tatmîn etmek istiyordu. Bunun içindir ki Türk ile Moskof arasındaki musara-i mütevâliyenin menâzır-ı hûnînine insâniyet iki yüz elli seneden beri şâhid bulunuyor. Bugün Rus serhadlerinde ve onun müteferriatı olan yerlerde can alıp can vermekle târih-i millîlerini idâme etmekte olan Osmanlı dilâverleri, Rus düşmanlığını ecdâddan ve ruh-ı ecdâddan tevârüs ettiler. Dünyada pek az akvâm gösterilebilir ki mevcûdiyeti bazen -düşman-ı müşterek kesilen bütün

روس انقلابی و بز

اسلامك، تركك، عثمانلیلغك عصرلردنبری تمنی وعصرلردنبری انتظار ایتدیکی حادثه، نهایت وقوعپذیر اولدی.

روسیه‌نك دینی، سیاسی، سطوتی، مایهٔ تغلب و تسلطی، حاصلی بو زمانه قدر شیرازهٔ وجودی اولان چارلق بر آن ایچنده دەوریله‌رك، یرنده بیوك بر هرج ومرجی، بر حكومتسزلك حكمران اولیور. بر آز اول ظلّ منحوسنك ثقلتی جهانی ازن چار، بوكون بر ظلّ محبوسدر. شخص و اسلافنك حساب مظالمنی، افراد عائله‌سیله برلكده طیقلدیغی زندان مظلمك كوشه‌سندن، اولا وجدانینه، صوكره‌ده تاریخه ویرمكله مشغول و معذب بولنیور. بو اشتغال

شهزاده عبدالرحیم افندی حضرتلری غالیچیا جبهه‌سنده بر سپرده

شهزاده عمر فاروق افندی حضرتلرینك غالیچیاده خریطه دائره‌سی زیارتی

غالیچیا جبهه‌سنده: غالیچیا تعرضنك موفقیتلی بر كوننده یكدیكرینی تبریك ایدن متفق ضابطان غروپی

و عذابده بنم دینمی، بنم عرق وملتمی، بنم اجدادمك روح انتقامنی تطمین ایده‌جك بر عدل الهی مندمجدر.

ایستر دلی پترو كبی یاپدیغنی مدرك و عزمكار بر چار، ایستر ایكنجی نیقولا كبی ارادەسز، قرارسز بر حكمدار اولسون، موسقوف سركرده‌لرینك سیاستنده، دكیشمین و دائما تزیید قهر و شدت ایدن بر حال وار ایدی: داخلده تغلب و خارجه تسلط. نه قدر كویلر و كویلیلر بر غراندوقك بر كیجه‌لك اكلنجه‌سی ایچون خراب و پریشان اولور، نه قدر احرار چارك ذهننده طولاشان طیف اندیشه‌یی بر ساعت آووتمق ایچون، (سیبریا) دینیلن قبرستان بی پایانه دیری دیری كومولوردی!..

تسلطات خارجیه‌یه كلنجه: بو، اقوام متجاوره ایچون بر تهلكه، بر مصیبت ایدی. چین دكیزندن آق دكیزه و بحر منجمد شمالی‌یه قدر یاییلان خطهٔ وسیعه‌ده متمكن امم واقوامك قلوب موجودیتی بو كابوس تسلطك صولت متوالیه‌سی قارشیسنده بر قاچ عصر تترەدی. و او تهلكه واندیشه حالا تمامیله مندفع اولمامشدر.

روسلرك مغدور اعظمی بزز، بز... عثمانلیلر!.. استانبول، آیاصوفیه، بوغازلر، آق دكز، شمال آییسنك رؤیای حرصنی درت یوز سنه‌دن بری غیجیقلایور. دنیاده هیچ بر سبب و سیاست چارلغك آمالیله بزم دوام موجودیتمز آراسنده بر امكان ائتلاف وجوده كتیره‌مزدی. بز ایكی عرق مخاصمز كه برینك بقاسی، دیكرینك زوالی ویا انحلالیله تأمین اولنه‌بیلیر. بری یاشامق، دیكری بیومك وهر ایكیسی‌ده غایه‌سنی عین شدتله تعقیب وتطمین ایتمك ایستیوردی. بونك ایچوندر كه ترك ایله موسقوف اراسنده‌كی مصارعهٔ متوالیه‌نك مناظر خونینینه انسانیت ایكی یوز اللی سنه‌دن بری شاهد بولنیور. بوكون روس سرحدلرنده واونك متفرعاتی اولان یرلرده جان آلوب جان ویرمكله تاریخ ملیلرینی ادامه ایتمكده اولان عثمانلی دلاورلری، روس دشمنلكنی اجداددن وروح اجداددن توارث ایتدیلر. دنیاده پك آز اقوام كوستریله‌بیلیر كه موجودیتی - بعضا دشمن مشترك كسیلن بتون

bir devr-i nevîn-i refâhın mebde-i feyyâzı olur. Biz eğer boğazları kapamasak, Rusya'yı takviye edecek bir milyon efrâd-ı düşmanı muhtelif cephelerde tevkîf ve tatil etmesek ve Marmara'nın mavi ve masûm dalgaları üstünden ve Şehzâde Süleyman Paşa ile şevketli yeğenlerinin türbeleri önünden şimâl ayısına her gün yüzlerce gemi mühimmât naklolunmasına seyirci olmakla kalsaydık, dâvâ Moskof lehine halledilmiş ve bugün Ayasofya'nın kubbesi üstüne haç dikilerek, Topkapı Saraylarının duvarlarına da Rus çarının arması sürünmüş ve bulaşmış olurdu.

Evet, biz harbe iştirâk etmeseydik, sakf ve cidârı beş bir âleme karşı- bu kadar uzun müddet ve bu kadar azimkarâne müdafaa etmiş olsun. Ben kavmimin yâd-ı mefâhiri ve tebcîl-i meâsiriyle iftihâr edenlerdenim.

Yavera fırkalarından birinin muhabere merkezinde

Rusya denilen heyet-i müctemia ırken, dînen, lisânen ve hatta âmâlen gayr-i mütecânis ve ekserî birbirine muhâsım akvâmdan, kahr ile, tazyîk ile, toplanmış bir kütle-i gayr-ı tabiîyedir. Bu kütlenin madde-i iltisâkıyesi Çar'ın tagallub ve tasallutu idi. İslav ittihâdı hayâlî çarlığa yalnız bir sebeb-i tahakküm oldu. Yoksa ırken İslav olan Lehliler bile Moskofun zîr-pây-ı kahrında eziliyor, feryâd ediyor ve ara sıra hûn ü ateş arasında kıyâm bile etmek istiyordu. Bu sûretle vücûda getirilmiş olan bir kuvvet, ne kadar kâhir olursa olsun, elbette devam edemez. Ve elbette küçük bir ârıza ile hurd u haş olup gider. Bu gün muvâcehe-i izmihlâl ve inhilâlinde, ervâh-ı ecdâd ile beraber büyük bir ıyd-ı ümit yaşattığımız yüz kırk milyonluk cemiyyet-i müteâzzimede Hakk'ın, penâh-ı mağdûrîn olan bu kanûn-ı akdesine arz-ı inkıyâd ediyor. Bu, Allah'ın bilimum akvâma ve bâ-husûs İslâm'a bir lutf u nimetidir.

Tirol cephesinde bir ordu karargahında

Bunu da kemâl-i mübâhât ile söyleyim ki, Rusya'nın bu izmihlâline en büyük sebep ve âmil biz olduk. Sultan Mehmed-i Sânî İstanbul'u feth ile o karışık ve karanlık kurûn-ı vustâyı sedd etmişti. Sultan Mehmed-i Hâmis'in zamanı da inşaallah Rusya'nın inhilâl-i tâmmını görerek asrın tekbirlerini tekrar eden Ayasofya Câmii, Moskof dinine, kapıları eski Osmanlı pâdişahlarının dârât ve ihtişâmına asırlarca şâhid olan Topkapı Sarayı... Emânet-i Mukaddese'nin bu hazîne-i hümâyun-ı mübâreki şimdiye kadar çoktan Rus tâbiyetine intikal etmiş bulunacaktı.

Neuzübillah!...

Harbin her yerde îkâ ettiği tahrîbâttan bizim memleket de hissesini aldı. Sönen ocaklarla, biten hayatların manzara-i mübkiyesi önünde lâkayd ve bî-hiss kalmak, icâb-ı şefkat şöyle dursun, celâdet ve merdliğin de şânından değildir. Fakat bu fedâkârlıkların bedelini, ezelî bir düşman-ı dîn ve ırkın makhûriyeti sûretinde te'diye edilmiş görmek, Allah'ın öyle bir nîmetidir ki, o sönen ocakların

İtalya cephesinde "Karaaltu" (?) dağına havaî vesaitle çıktıktan sonra

Ordu kumandanı Vehip Paşa müttefiklerimizin harp cephelerini ziyarette

بر عالمه قارشی ـ بوقدر اوزون‌مدت و بو قدر عزمكارانه مدافعه ایتمش اولسون. بن قومیمك یادمفاخری وتبجیل مآثریله افتخار ایدنلردنم.

روسیه دینیلن هیئت مجتمعه، عرقاً، دیناً، لساناً وحتی آمالاً غیر متجانس و اكثری بربرینه مخاصم اقوامدن، قهر ایله، تضییق ایله، طوپلانمش بر كتله‌ٔ غیر طبیعیه‌در. بو كتله‌نك ماده‌ٔ التصاقیه‌سی چارك تغلب وتسلطی ایدی. اسلاو اتحادی خیالی چارلغه یالكز بر سبب تحكم اولدی. یوقسه عرقاً اسلاو اولان لهلیلر بیله موسقوفك زیر پای قهرنده ازیلیور، فریاد ایدییور وارهصره خون و آتش آراسنده قیام بیله ایتمك ایستیوردی. بوصورتله وجوده كتیرلمش اولان بر قوت، نه قدر قاهر اولورسه اولسون، البته دوام ایده‌مز. و البته كچوك بر عارضه ایله خرد و خاش اولوب كیدر. بوكون مواجههٔ اضمحلال و انحلالنده، ارواح اجداد ایله برابر بیوك بر عید امید یاشاتدیغمز یوزقرق ملیونلق جمعیت متعظمه‌ده حقك، پناه مغدورین اولان، بو قانون اقدسنه عرض انقیاد ایدییور. بو، اللهك بالعموم اقوامه وبالخصوص اسلامه بر لطف ونعمتیدر.

بر دور نوین رفاهك مبدأ فیاضی اولور. بز اگر بوغازلری قاپامه‌ق، روسیه‌یی تقویه ایده‌جك بر ملیون افراد دشمنی مختلف جبهه‌لرده توقیف و تعطیل ایتمه‌سه‌ك و مرمره‌نك ماوی ومعصوم طالغه‌لری اوستندن و شهزاده سلیمان پاشا ایله شوكتلی یكنلرینك تربه‌لری اوكندن شمال آییسنه هر كون یوزلرجه كمی مهمات نقل اولنمه‌سنه سیرجی اولمقله قالسه‌یدق، دعوی موسقوف لهنه حل ایدلمش و بوكون آیاصوفیه‌نك قبه‌سی اوستنه خاچ دیكیله‌رك، طوپقپو سرایلرینك دیوارلرینه‌ده روس چارینك آرمه‌سی سورونمش وبولاشمش اولوردی.

اوت، بز حربه اشتراك ایتمه‌یدك، سقف و جداری بش

باویرا فرقه‌لرندن برینك مخابره مركزنده

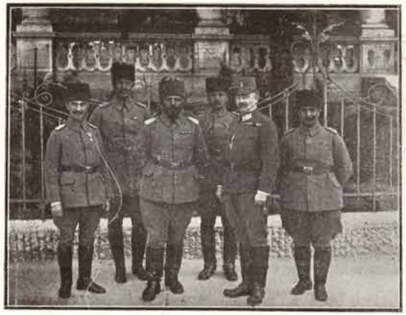

تیرول جبهه‌سنده بر اردو قرارگاهنده

بونی‌ده كمال مباهات ایله سویله‌یم كه روسیه‌نك بو اضمحلالنه الڭ بیوك سبب وعامل بز اولدق. سلطان محمد ثانی استانبولی فتح ایله اوقاریشیق وقرانلق قرون وسطایی سد ایتمشدی. سلطان محمد خامسك زمانی‌ده انشاءالله روسیه‌نك انحلال تامنی كوره‌رك عصرك تكبیرلرینی تكرار ایدن آیاصوفیه جامعی موسقوف دیننه، قپولری اسكی عثمانلی پادشاهلرینك دارات واحتشامنه عصرلرجه شاهد اولان طوپ قپو سرایی... امانات مقدسه‌نك بو خزینهٔ همایون ومباركی شمدی‌یه قدر چوقدن روس تابعیتنه انتقال ایتمش بولنه‌جقدی.

نعوذ بالله!...

حربك هریرده ایقاع ایتدیكی تخریباتدن بزم مملكت‌ده حصه‌سنی آلدی. سونن اوجاقلرله بیتن حیاتلرك منظرهٔ مبكیه‌سی اوكنده لاقید وبی حس قالمق، ایجاب شفقت شویله طورسون، جلادت ومردلكك‌ده شاننده دكلدر. فقط بو فداكارلقلرك بدلنی، ازلی وابدی بر دشمن دین وعرقك مقهوریتی صورتنده تأدیه ایدلمش كورمك، اللهك اویله بر نعمتیدركه، اه سونن اوجاقلرك

ایتالیا جبهه‌سنده «قره آلتو» طاغنه هوائی وسائطله چیقدقدنصكره

اردو قوماندانی وهیب پاشا متفقلرمزك حرب جبهه‌لرینی زیارتده

karşısında, gidenlerin ve gidip de gelmeyenlerin hayâline nazarlarını dikerek düşünen ve ağlayanları bile müteselli ve müteşekkir eder.

Ben o toprağa vatan derim ki üstünde dînim ve devletim icrâ-yı hükm ü hükûmet etsin. Böyle bir toprak üstünde küçük bir kulübe ile cılız bir oğul bana kâfidir. Dînimden, devlet ve memleketimden mehcûr ve mahrûm edilmiş bir diyâr-ı yetîm üstünde muhteşem saraylarım, tüvânâ çocuklarım yükseleceğine, hânem bir avuç hâk ister, sülâlem de makbereler olsun!!!..

Nişantaşı, 30 Temmuz 1917

Süleymân Nazîf

Makedonya cephesinde: Müttefik kıt'ât kumandanları düşmandan tathir edilen bir kasabada merasim-i kabul icra ederken

ESKİ OSMANLILARDA HARB VE HİSSİYAT-I UMUMİYE

Harb bir milletin hayatında büyük bir buhrandır. Milletin fazail ve za'fı, metanet ve ahlakı bu buhran esnasında tamamen tezahür eder. Harbî, millî bir mukavemet, millî bir azim ve sebat, neticesini millî bir şan ve zafer telakki eden ve bu azim ile muharebe sahnelerine atılan bir millet, yarı muzaffer sayılır. Bir milletde mağlub olmayacağına kanaat hassasının bulunması ve bütün faaliyetin istihsal-i zafer emrine ma'tuf bulunması muzafferiyetin essü'l-esasından ma'duddur.

Eski Osmanlılarda bu azim ve itimad tamamen mevcuddu. Harb bütün milletin ahlakı ve fezailinin izharına vesile teskil ederdi. Ordu, düşman hududlarında istihsal-i zaferle meşgul olduğu esnada, geride, Anavatan metin bir azim ile ordusunun iaşesini, me'kulatını, herşeyini tedarikle meşgul olurdu. Bilhassa iaşe meselesi Osmanlılarda büyük bir ehemmiyeti haiz idi. Büyük Frederik'in pek çok asır sonra söylediği: "Ordunun esasını kurmak için evvela karından başlamak iktiza eder" fikrini Osmanlılar daha onuncu asr-ı hicrîden evvel tatbike başlamışlardır. Tuna boylarında sefer icra eden kahraman Osmanlı ordusunun erzak ve me'kulatı Anadolu'nun

Alman garb cephe-i harbinde Osmanlı zabitanı: Tayyare ile düşman siperlerini keşifden avdetde

Garp cephe-i harbinde Osmanlı zabitanı: Bir fırka karargahında "Ortada Birici Ordu Erkan-ı Harp Reisi Hasan Tosun Bey"

en uzak köşelerinden, hatta binlerce kîle princi ve peksimadı Mısır'dan celb olunurdu.

Menzil teşkilatı Osmanlılarda gayet dikkatle tertib olunurdu. Ordunun geçeceği şehirlerin kadıları, halkın vatanperverliklerinden bi'l-istifade, ordunun her dürlü malzemesini tedarik ederlerdi. Ordu hareket etmezden evvel binlerce kîle peksimad, prinç, yağ, ot ve samanın tedariki için verilen emirler harfi harfine tatbik olunurdu. Serhad ahalisi hem zaferler istihsaline gazilerini yollar. Hem de onları beslemek için hiçbir fedakarlıkdan geri durmazdı.

Ordunun harbde düşmanla çarpışması, geride, asker yurdlarında şevk ve şâdı husûle getirirdi. Hemen herkes sabırsızlıkla zafer haberlerine intizar ederdi. Şairler şiirlerle her zaferi tebcil ederlerdi. Hususiyle hâkânın seferi bizzat idare etmesi, payitahtdan aylarca uzak bulunması, şairler için parlak bir zemin teşkil ederdi. Manzumeler,

Makedonya cephesinde Osmanlı ve Bulgar zabitanı

آلمانيا غرب جبههٔ حربنده عثمانلی ضابطانی: طياره ايله دشمن سپرلرينی كشفدن عودتده

قارشيسنده، كيدنلرك و كيدوب ده كلمينلرك خياله نظرلرينی ديكه‌رك دوشونن و آغلايانلری بيله متسلی و متشكر ايدر.

بن او طوپراغه (وطن) ديرم كه اوستنده دينم و دولتم اجرای حكم و حكومت ايتسون. بويله بر طوپراق اوستنده كوچوك بر قولبه ايله جليز بر اوغل بكا كافيدر. دينمدن، دولت و مملكتمدن مهجور و محروم ايدلمش بر ديار يتيم اوستنده محتشم سرايلرم، توانا چوجقلرم يوكسله‌جكنه، خانمم بر آووج خاكستر، سلاله‌مده مقبره‌لر اولسون!!!..

نشانطاشی، ٣٠ تموز ١٩١٧ — سليمان نظيف

غرب جبههٔ حربنده عثمانلی ضابطانی: بر فرقه قرارگاهنده

«اورته‌ده برنجی اردو اركان حرب رئيسی حسن طوسون بك»

ماكدونيا جبهه‌سنده: متفق قطعات قوماندانلری دشمندن تطهير ايديلن بر قصبه‌ده مراسم قبول اجرا ايدركن

اسكی عثمانلیلرده حرب و حسيات عموميه

حرب بر ملتك حياتنده بيوك بر بحراندر. ملتك فضائل و ضعفی، متانت و اخلاقی بو بحران اثناسنده تماماً تظاهر ايدر. حربی، ملی بر مقاومت، ملی بر عزم و ثبات، نتيجه‌سنی ملی بر شان و ظفر تلقی ايدن و بو عزم ايله محاربه صحنه‌لرينه آتيلان بر ملت، ياری مظفر صاييلير. بر ملتده مغلوب اولماياجغنه قناعت خاصه‌سنك بولونماسی و بوتون فعاليتك استحصال ظفر امرينه معطوف بولونماسی مظفريتك اس الاساسندن معدوددر.

اسكی عثمانلیلرده بو عزم و اعتماد تماماً موجوددی. حرب، بوتون ملتك اخلاق و فضائلنك اظهارينه وسيله تشكيل ايدردی. اردو، دشمن حدودلرنده استحصال ظفرله مشغول اولديغی اثناده، كريده، آنا وطن متين بر عزم ايله اردوسنك اعاشه‌سنی، مأكولاتی، هر شيئنی تداركله مشغول اولوردی. بالخاصه اعاشه مسئله‌سی عثمانلیلرده بيوك بر اهميتی حائز ايدی. بيوك فردريكك پك چوق عصر صوكرا سويله‌ديكی: «اردونك اساسنی قورمق ايچون اولا قارندن باشلامق اقتضا ايدر» فكرينی عثمانلیلر دها اونجی عصر هجريدن اول تطبيقه باشلامشلردر. طونه بويلرنده سفر اجرا ايدن قهرمان عثمانلی اردوسنك ارزاق و مأكولاتی آناطولينك الك اوزاق كوشه‌لرندن، حتی بيكلرجه كيله پرنج و پكسماد مصردن جلب اولونوردی.

منزل تشكيلاتی عثمانلیلرده غايت دقتله ترتيب اولونوردی. اردونك كچه‌جكی شهرلرك قاضيلری، خلقك وطنپرورلكلرندن بالاستفاده، اردونك هر درلو ملزمه‌سنی تدارك ايدرلردی. اردو حركت ايتمزدن اول بيكلرجه كيله پكسماد، پرنج، ياغ، اوت و صمانك تداركی ايچون ويريلن امرلر حرفی حرفنه تطبيق اولونوردی. سرحد اهاليسی هم ظفرلر استحصاله غازيلرينی يوللار، هم ده اونلری بسله‌مك ايچون هيچ بر فداكارلقدن كری طورمازدی.

اردونك حربده دشمنله چارپيشماسی، كريده، عسكر يوردلرنده شوق و شادی حصوله كتيريردی. همان هر كس صبرسزلقله ظفر خبرلرينه انتظار ايدردی. شاعرلر شعرلرله هر ظفری تبجيل ايدرلردی. خصوصيله خاقانك سفری بالذات اداره ايتمسی، پايتختدن آيلرجه اوزاق بولونماسی، شاعرلر ايچون پارلاق بر زمين تشكيل ايدردی. منظومه‌لر،

ماكدونيا جبهه‌سنده عثمانلی و بلغار ضابطانی

Makedonya cephesinde: Osmanlı süvari müfrezesi bir İngiliz süvari müfrezesine hücumda

Mehmed Paşa'nın seferde gösterdiği azm ve metaneti tasvir için de uzun bir kaside söylemişdi. Ez cümle şu beyt câlib-i dikkatdi:

Gayret kemerlerini kuşandı kılıç gibi
Aldı hisarı verdi Hüdâ feth ve nusreti

Şairlerin bu gayreti, her harbde hamiyyet-perverâne bir harb edebiyatının zuhuruna vesile teşkil ederdi. Baki'nin divanında Sultan Süleyman-ı Kanuni devrinden şairin vefatı tarihi olan 1008 senesine gelinceye kadar gerek Sultan Selim-i sânî, gerek Sultan Murad-ı salis ve Mehmed-i salis devirlerinde parlak zaferlerle neticelenen harblerimiz hakkında pek parlak manzumeler mevcuddur. Baki'nin idrak etdiği son sefer ve zafer, Eğri seferi idi (1004). Kanuni Sultan

kasideler, zafernameler halkın kuvve-i ma'neviyyesini artdırır, şevk ve cesaretini tahrîk eder, sefere kemal-i azm ve sürûr ile devam etmek fikrini kuvvetlendirirdi. Osmanlı edebiyatının en nefis âsârından ma'dûd olan Baki'nin meşhur mersiyesi Sigetvar seferi neticesinde Süleyman-ı zamânın vefâtı üzerine söylenmişdi. Bu mersiyenin heman her mısra'ı harb edebiyatına numune olacak güzide parçalarla müzeyyendir:

Tîğın içürdü düşmana zahm-ı zebanları
Bahs etmez oldu kimse kesildi lisanları
Gördü nihal-i serv-i serefrâz tireğî(?)
Serkeşlik adın akmadı bir dahi bânları
Her kande bassa pâ-yı semendin nisâr için
Hanlar yolunda cümle revan etdi canları
Deşt-i fenâda merg-i hevâ durmayup konar
Tîğın Hüda yolunda sebil etdi kanları
Şimşir gibi rû-yı zemîne taraf taraf
Saldı demir kuşaklu cihan pehlüvanları
Aldın hezar-ı bütgedeyi mescid eyledin
Nakûs yerlerinde okutdun ezanları
Ahar çalındı kûs-ı rahil etdin irtihâl
Ol konağın ola cinan bostanları
Minnet-i Hüda'ya iki cihanda kılup sa'îd
Nam-ı şerifin eyledi hem gazi hem şehîd

Baki, Sultan Süleyman-ı Kanuni için bu mersiyeyi söylediği gibi, Sokollu

Makedonya cephesinde: Osmanlı keşif kolu bir gölden geçerken

Süleyman devrinin hitamından ve daha doğrusu Sigetvar seferinden o tarihe gelinceye kadar padişahımız sefere gitmez olmuşlardı. O sene Sultan Mehmed-i sâlisin sefere iştiraki İstanbul halkı için mühim bir hadise idi. Bütün millet, 1001 tarihinden 1015 tarihine kadar on dört sene süren bu sefere kemal-i azm ile atılmışdı. Padişahın iştiraki ise halkın neşesine bir taziyane makamına kaim olmuşdu.

Baki bu seferde de nefis şiirlerle Eğri zaferini tebcil ediyor, bilhassa:

Makedonya cephesinde: Süvarilerimiz Nakyanus gölünde

ماكدونیا جبهه‌سنده: عثمانلی سواری مفرزه‌سی بر انكلیز سواری مفرزه‌سنه هجومده

قصیده‌لر، ظفرنامه‌لر خلقك قوۀ معنویه‌سنی آرتدیرر، شوق و جسارتی
تحریك ایدر، سفره كمال عزم وسرور ایله دوام ایتمك فكرینی قوتلندیریردی.
عثمانلی ادبیاتنك اك نفیس آثارندن معدود اولان باقینك مشهور مرثیه‌سی
سیكتوار سفری نتیجه‌سنده سلیمان زماننك وفاتی اوزرینه سویلنمشدی.
بو مرثیه‌نك همان هر مصرعی حرب ادبیاتنه نمونه اولاجق كزیده پارچه‌
لرله مزیندر:

تیغك ایچوردی دشمنه زخم زبانلری
بحث ایتمز اولدی كمسه كسلدی لسانلری
كوردی نهال سرو سرافراز تیره‌كی
سركشلك آدین آكمدی بر داخی بانلری
هر قنده باصسه پای سمندك نثار ایچون
خانلر یولنده جمله روان ایتدی جانلری
دشت فناده مرغ هوا طورمیوب قونر
تیغك خدا یولنده سبیل ایتدی قانلری
شمشیر كبی روی زمینه طرف طرف
صالدی تیمور قوشاقلو جهان پهلوانلری
آلدك هزار بتكده‌یی مسجد ایلدك
ناقوس یرلرنده اوقوتدك اذانلری
آخر چالندی كوس رحیل ایتدك ارتحال
اول قوناغك اوله جنان بوستانلری
منت خدایه ایكی جهانده قیلوب سعید
نام شریفك ایلدی هم غازی هم شهید

باقی، سلطان سلیمان قانونی ایچون
بو مرثیه‌یی سویلدیكی كبی، صوقوللو

محمد پاشانك سفرده كوستردیكی عزم ومتانتی تصویر ایچونده اوزون
بر قصیده سویلمشدی. از جمله شو بیت جالب دقتدی:

غیرت كمرلرینی قوشاندی قلیچ كبی
آلدی حصاری وردی خدا فتح ونصرتی

شاعرلرك بو غیرتی، هر حربده حمیت پرورانه بر حرب ادبیاتنك ظهورینه
وسیله تشكیل ایدردی. باقینك دیوانده سلطان سلیمان قانونی دورندن
شاعرك وفاتی تاریخی اولان ۱۰۰۸ سنه‌سنه كلنجیه قدر كرك سلطان
سلیم ثانی، كرك سلطان مراد ثالث ومحمد ثالث دورلرنده پارلاق ظفرلرله
نتیجه‌لنن حربلریمز حقنده پك پارلاق منظومه‌لر موجوددر. باقینك ادراك
ایتدیكی صوك سفر وظفر، اكری سفری ایدی (۱۰۰۴). قانونی سلطان

ماكدونیا جبهه‌سنده: عثمانلی كشف قولی بر كولدن كچركن

سلیمان دورینك ختامندن ودها طوغروسی
سیكتوار سفرندن او تاریخه كلنجیه قدر
پادشاهلر سفره كیتمز اولمشلردی. او سنه
سلطان محمد ثالثك سفره اشتراكی استانبول
خلقی ایچون مهم بر حادثه ایدی. بوتون
ملت، ۱۰۰۱ تاریخندن ۱۰۱۵ تاریخنه
قدر اون درت سنه سورن بو سفره كمال
عزم ایله آتیلمشدی. پادشاهك اشتراكی
ایسه خلقك نشئه‌سنه بر تازیانه مقامنه قائم
اولمشدی.

باقی بو سفرده‌ده نفیس شعرلرله اكری
ظفرینی تبجیل ایدیور، بالخاصه:

ماكدونیا جبهه‌سنده: سواریلرمز ناقیانوس كولنده

Makedonya cephesinde: Osmanlı süvari kıt'âtı sarp dağlık arazide

bihamdillâh refik oldu yine tevfik-i Rabbanî
muzaffer kıldı Sultan-ı civân baht-ı cihanbânî
Kudûm-i şah ile halkın bu güne başına doğdu
yine tâb-ı rikabından cihanı kıldı nûrânî

mısralarıyla başlayan uzun bir manzume ile Sultan Mehmed-i salisin muvaffakiyetleri için manzumeler tertib eyliyordu. Eski Osmanlılarda bu adet asırlarca devam etmişdi. On ikinci asr-ı hicrîde Şair Nedim'in, en şûhâne şiirleri arasında bile, en parlak zafer neşidelerine tesadüf etmemek kabil değildi.

* * *

Harb yalnız millet için millî bir fazilet ve tecrübe meydanı add edilmezdi. Seferin her dürlü tezahüratına Osmanlı hanedanı da bütün samimiyeti ile iştirak ederdi. Bu tezahüre Orhan Gazi zamanından itibaren tarihimizin muzafferiyet sahifelerinde ekseriyetle tesadüf olunur.

Orhan Gazi tekfurlara karşı sefere çıkdığı zaman, Nilüfer Hatun Sarayı ile meşgul olur, gaybubet eden zevcinin eksikliğini bildirmemeye çalışırdı. Hatta o sıralarda icra eylediği Anadolu seyahati esnasında Orhan Gazi'yi ziyarete gelen İbn Batuta, müşahedatını nakl ederken Nilüfer Hatun'un bu faziletlerini kemal-i samimiyetle ta'dâd eder.

Makedonya cephesinde: Osmanlı süvari müfrezesi bir Rum köyünde silah başında

olunduğu sırada padişahın İstanbul'dan çıkışı gayet parlak olmuşdu. Otağ-ı hümayuna giden padişah, İstanbul'dan o derece muhteşem bir alayla çıkmışdı ki, bütün sokaklar ahali ile dolmuşdu. Bu galabalık içinde Valide Sultan da vardı. Safiye Sultan oğlunu otağ-ı hümayuna kadar teşyi' etmiş, sonra etrafa bütün çil kuruşlar serperek, fakirleri altunlara ve kuruşlara gark ederek sarayına avdet eylemişdi.

Sultan Murad-ı rabi'in ve Sultan İbrahim'in validesi Kösem Sultan ile Sultan Mehmed-i rabi'in validesi Turhan Sultan da Osmanlı harblerinde büyük faziletler göstermişlerdi.

Kösem Sultan, İstanbul'un müdafaası için Çanakkale Boğazı'nın ehemmiyetini takdir ederek boğazın tahkimine çalışmıştı. Fakat ikmaline ömrü vefa etmemiş, bu vatanperverane vazifeyi Turhan Sultan ifa eylemişdi. Turhan Sultan bu suretle

Osmanlı süvari müfrezesi köyden hareket ederken

Nilüfer Hatun'un bu evsafına on birinci asırda Osmanlı saraylarına zînet veren sultanların heman ekserinde tesadüf olunur. Sultan Mehmed-i salisin validesi Safiye Sultan, siyasiyatda mahir olduğu gibi, oğlunun devr-i saltanatında vukua gelen seferlere, daima halkın tezahüratına da iştirak eylerdi. Eğri seferi icra

بحمدالله رفيق اولدى ينه توفيق ربانى
مظفر قيلدى سلطان جوان بخت جهانبانى
قدوم شاه ايله خلقك بوكونه باشينه طوغدى
ينه تاب ركابندن جهانى قيلدى نورانى

مصرعلريله باشلايان اوزون بر منظومه ايله سلطان محمد ثالثك موفقيتلرى ايچون منظومه‌لر ترتيب ايليوردى. اسكى عثمانليلرده بو عادت عصرلرجه دوام ايتمشدى. اون ايكنجى عصر هجريده شاعر نديمك، اك شوخانه شعرلرى اره‌سنده بيله، اك پارلاق ظفر نشيده‌لرينه تصادف ايتمه‌مك قابل دكلدى.

* * *

حرب، يالكز ملت ايچون ملى بر فضيلت و تجربه ميدانى عد ايدلمزدى. سفرك هر درلو تظاهراتنه عثمانلى خاندانى ده بوتون صميميتى ايله اشتراك ايدردى. بو تظاهره اورخان غازى زمانندن اعتباراً تاريخمزك مظفريت صحيفه‌لرنده اكثريتله تصادف اولونور.

اورخان غازى تكفورلره قارشى سفره چيقديغى زمان، نيلوفر خاتون سراى ايله مشغول اولور، غيبوبت ايدن زوجنك اكسيكلكنى بيلديرمه‌مكه چاليشيردى. حتى او صره‌لرده اجرا ايلديكى اناطولى سياحتى اثناسنده اورخان غازى‌يى زيارته كلن ابن بطوطه، مشاهداتنى نقل ايدركن نيلوفر خاتونك بو فضيلتلرينى كمال صميميتله تعداد ايدر.

ماكدونيا جبهه‌سنده: عثمانلى سوارى قطعاتى صرب طاغلى اراضيده

اولنديغى صره‌ده پادشاهك استانبولدن چيقيشى غايت پارلاق اولمشدى. اوتاغ همايونه كيدن پادشاه، استانبولدن اودرجه محتشم بر آلايله چيقمشدى كه، بوتون سوقاقلر اهالى ايله طولمشدى. بو غلبه‌لك ايچنده والده سلطان ده واردى. صفيه سلطان اوغلنى اوتاغ همايونه قدر تشييع ايتمش، صوكرا اطرافه بوتون چيل غروشلر سرپه‌رك، فقيرلرى آلتونلره و غروشلره غرق ايدرك سرايشه عودت ايله‌مشدى.

سلطان مراد رابعك وسلطان ابراهيمك والده‌سى كوسم سلطان ايله سلطان محمد رابعك والده‌سى ترخان سلطان ده عثمانلى حربلرنده بويوك فضيلتلر كوستره‌مشلردى.

كوسم سلطان، استانبولك مدافعه‌سى ايچون چاناق‌قلعه بوغازينك اهميتنى تقدير ايدرك بوغازك تحكيمنه چاليشمشدى. فقط اكمالنه عمرى وفا ايتمه‌مش، بو وطنپرورانه وظيفه‌يى ترخان سلطان ايفا ايله‌مشدى. ترخان سلطان بو صورتله

ماكدونيا جبهه‌سنده: عثمانلى سوارى مفرزه‌سى بر روم كوينده سلاح باشنده

عثمانلى سوارى مفرزه‌سى كويدن حركت ايدركن

نيلوفر خاتونك بو اوصافنه اون برنجى عصرده عثمانلى سرايلرينه زينت ويرن سلطانلرك همان اكثرنده تصادف اولونور. سلطان محمد ثالثك والده‌سى صفيه سلطان، سياسياتده ماهر اولديغى كبى، اوغلنك دور سلطنتنده وقوعه كلن سفرلره، دائما خلقك تظاهراتنه ده اشتراك ايلردى. اكرى سفرى اجرا

gayret ederler, düşman saflarına onlarla birlikde hücum eylerlerdi. Sultan Mahmud-ı evvel devri ricalinin en güzidelerinden Hekimoğlu Ali Paşa'nın 1154'de Bosna darü'l-harekatında icra eylediği kahramanlıklara bir çok kadın kahramanlıkları da ilave etmek icab eder. Tuna boyunda kahraman vezirin cansiparane ve merdane harekatı kadınları o derece galeyana getirmişdi ki, hepsi de silahlanarak düşmanı tepelemek için kendilerini paşanın şecî' askerleriyle birlikde düşman ateşlerine karşı atmışlardı. Vatanın erkek ve kadın bütün evladları ile müştereken icra edilen bu samimi ve fedakarane hareket, düşmanın mağlubiyeti ile neticelenmişti.

Makedonya cephesinde bir piyade bölüğümüz

Harbde hissiyat-ı umumiye mühim bir vazife ifa eder. İctimaî ve siyasî bünyenin selameti ancak aynı hissin, aynı kederin, aynı elemin, aynı zevkin mütesaviyen his edilmesi ile tezahür eder. Tekmil millet efradı üzerinde fedakarlık, şecaat ve gayret hisleri tevlîd eden, düşmanın vatana karşı tecavüzünden dolayı bütün millet efradının hamiyet ve besalet damarlarını teheyyüc eden bir harb, millî faziletlerin tezahürüne, son ve kat'î muzafferiyetin istihsaline me'mûl edilmedik bir derecede hizmet eder.

Makedonya cephesinde: Selanik havalisinde Osmanlı ve müttefik Bulgar muhafızları nezaretinde Sırplara yol yapdırırken

vatanın tahkîmâtıyla meşgul olduğu gibi, oğlu Sultan Mehmed-i râbi' azimet eylediği zaman, gelini Gülnuş Sultan da sefere iştirak ederdi.

Kazaklara karşı icra edilen son seferde, Sultan Mehmed-i râbi'in mevkib-i hümayunu muhteşem bir kafile ile hududa doğru ilerlerken, bu kafile arasında bütün saray halkı ile beraber Başhaseki Rabia Gülnuş Sultan da bulunuyordu. Hatta yolların çamurlu bulunması, harekata mani' olmuş, sultanların bulundukları arabanın kolayca ilerlemesi için Sadrazam Köprülü Fazıl Ahmed Paşa atından inerek padişahın ve harem-i hümayunun arabasına yardımda bulunmuşdu.

***

Eski Osmanlı seferlerinde hanedandan halefin en son tabakasına varıncaya kadar bütün milletin harb arzularıyla pür-galeyan, harb zaferlerine dil-teşne(?) bulunmasından dolayı seferler suhuletle icra edilirdi. On, on beş, hatta yirmi sene süren seferlerde o derece meşak ve elem his edilmezdi. Harbe hissen ve fi'len iştirak, yalnız payitahtda, menzil hatlarında tezahür etmezdi; bazen bir darü'l-harekatda kadınlar bile ordu efradıyla birlikde düşmana karşı silahlanmakdan geri durmazlardı. Askerin zahiresini, erzakını tedarike

Romanya cephesinde: Askerlerimiz bir çiftliğin mandırasında

وطنك تحکیماتیله مشغول اولدیغی کبی ، اوغلی سلطان محمد رابع عزیمت ایلدیکی زمان ، کلینی گلنوش سلطان‌ده سفره اشتراك ایدردی .

قزاقلره قارشی اجرا ایدیلن صوك سفرده ، سلطان محمد رابعك موکب همایونی معتشم برقافله ایله حدوده طوغری ایلرلرکن ، بوقافله آره‌سنده بوتون سرای خلقی ایله برابر باش خاصکی ربیعه گلنوش سلطان‌ده بولونیوردی . حتی یوللرك چامورلو بولونماسی ، حرکاته مانع اولمش ، سلطانلرك بولوندقلری آرابه‌نك قولایجه ایلرلمه‌سی ایچون صدر اعظم کوپریلی فاضل احمد پاشا آتندن اینه‌رك پادشاهك و حرم همایونك آرابه‌سنه یاردیمده بولونمشدی .

***

اسکی عثمانلی سفرلرنده خانداندن خلفك اك صوك طبقه‌سنه وارنجه‌یه قدر بوتون ملتك حرب آرزوسیله بر غلیان ، حرب ظفرلرینه دلتشنه بولونماسندن طولایی سفرلر سهولتله اجرا ایدیلیردی . اون ، اون بش ، حتی یکرمی سنه سورن سفرلرده او درجه مشاق و الم حس ایدلمزدی . حربه حساً و فعلاً اشتراك ، یالکز پایتختده ، منزل خطلرنده تظاهر ایتمزدی ، بعضاً بر دارالحرکاتده قادینلر بیله اردو افرادیله برلکده دشمنه قارشی سلاحلرندن گری طورمازلردی . عسکرك ذخیره‌سنی ، ارزاقنی تدارکه

غیرت ایدرلر ، دشمن صفلرینه اونلرله برلکده هجوم ایلرلردی . سلطان محمود اول دوری رجالنك اك کزیده‌لرندن حکیم اوغلی علی پاشانك ۱۱۵۴ده بوسنه دارالحرکاتنده اجرا ایلدیکی قهرمانلقلره بر چوق قادین قهرمانلقلرینی‌ده علاوه ایتمك ایجاب ایدر . طونه بویونده قهرمان وزیرك جانسپارانه و مردانه حرکاتی قادینلری او درجه غلیانه کتیرمشدی که ، هپسی‌ده سلاحلانارق دشمنی تپه‌له‌مك ایچون کندیلرینی پاشانك شجیع عسکرلریله برلکده دشمن آتشلرینه قارشی آتمشلردی . وطنك ارکك و قادین بوتون اولادلری ایله مشترکاً اجرا ایدیلن بو صمیمی و فداکارانه حرکت ، دشمنك مغلوبیتی ایله نتیجه‌لنمشدی .

ماکدونیا جبهه‌سنده بر پیاده بلوکمز

حربده حسیات عمومیه مهم بر وظیفه ایفا ایدر . اجتماعی و سیاسی بنیه‌نك سلامتی انجق عینی حسك ، عینی کدرك ، عینی المك ، عینی ذوقك متساویاً حس ایدلمسی ایله تظاهر ایدر . تکمیل ملت افرادی اوزرنده فداکارلق ، شجاعت و غیرت حسلرینی تولید ایدن ، دشمنك وطنه قارشی تجاوزندن طولایی بوتون ملت افرادینك حمیت و بسالت طمارلرینی تهییج ایدن بر حرب ، ملی فضیلتلرك تظاهرینه ، صوك و قطعی مظفریتك استحصالنه مأمول ایدلمدك بر درجه‌ده خدمت ایدر .

ماکدونیا جبهه‌سنده : سلانیك حوالیسنده عثمانلی و متفق بلغار محافظلری نظارتنده صربلره یول یاپدیریرکن

رومانیا جبهه‌سنده : عسکرلرمز بر چفتلکك مانده‌سنده

Makedonya cephesinde: Perlepe ahali-i müslimesi harp bayrağı altında gönüllü kayd olunurken

GAZZE MUHÂREBESİ

"19'uncu sayıdan mâba'd"

Bu keşmekeş içerisinde zâlim bir süngü yüzbaşıya teveccüh etti ve derhâl mukâbeleye uğradı. Fakat süngüsünü saplamaktan korkan düşman derhâl dolu olan tüfeğinin tetiğini çekerek kahraman yüzbaşıyı yere serdi. Bölüğün başçavuşu Kozanlı Mehmed oğlu Hasan Tahsin(*) çok sevdiği yüzbaşısını kurtarmak üzere atıldı ve süngüsünü düşmanın bağrına sapladı. Çavuş bölüğünün intikâmını almıştı. Fakat arslanlar gibi döğüşen yüzbaşı artık yerde yatıyordu.

3

Makineli tüfek bölüğünün, kaçan düşmanı ateşiyle ezmek için ileriye atılması lâzım geldi. Düşmanın keşif ateşleri altında bölük pek güçlükle ilerliyordu. Adanalı Ruhsâr Efendi, pek genç bir mülâzım, tüfeğini indirdi ve kucaklayarak tepeye koştu. İngilizler küme küme kaçıyorlardı. Mitralyözler düşmana ölüm sağanakları yağdırmaya başladı. Düşen, yıkılan İngilizleri gördükçe "Aman yüzbaşım daha öldürelim!" diyordu. Evet düşman gözden kayboluncaya kadar mitralyözler pek çok öldürmüşlerdi. Fakat nereden geldiği belli olmayan hâin bir kurşun zavallıyı vurdu. Hastahâneye göndermek istedikleri zamân gitmemek, muhârebenin sonuna kadar çok sevdiği tüfeklerinin başında kalmak istiyordu. Alay kumandanı geldi. Bu küçük yapılı mülâzımı alnından öperek pederâne ve âmirâne "Haydi çocuğum, hastahâneye git. Sen bana lâzımsın" dedi. Kolu sarılmış Rusâr Efendi geriye dönerken ölen arkadaşları için gözyaşı döküyor ve geri gittiğinden dolayı bir türlü kederini saklayamıyordu. Düşman Gazze'yi almak için son gayretini de sarfa karar vermişti. Toplarını küçücük tepeye tevcih etti. Şarapneller, obüsler, susmadan inliyor, denizden düşen mermiler her tarafı sarsıyordu. Tepe üzerinde zırhlardan, demirlerden daha metîn olan arslanlar yerlerinden kıpırdamamışlardı. Düşman, ateşini o kadar ziyâdeleştirdi ki, Mantar Tepe üzerinde artık zi-rûh bulunamazdı. İşte o zaman düşmân kolları tekrar Mantar Tepe'ye saldırdılar. Muhârebe pek ziyâde şiddetlenmişti. Düşman kolları arasına düşen mermilerimiz saflar arasında büyük boşluklar bırakıyor, mitralyözlerimiz düşmanı biçiyordu. Düşman Mantar Tepe'yi tekrâr aldı, fakat orada bir yığın ecsâddan başka bir şey bulamadı. Düşman tepeyi zabt ettiğinden dolayı mağrûr, muzafferiyetten emîn idi. Tepeye derhâl mitralyözler getirdi.

Perlepe gönüllüleri harp neşesiyle sokakları tes'id ederken

Alay kararını vermekten çekinmedi. Bütün kuvvetiyle Mantar Tepe'ye atılacaktı. Toplarımız kulakları çınlatan uğultularla Mantar Tepe'yi döğmeye başladılar. Düşman aynı süratle mukâbele ediyordu. Muhârebe pek büyük şiddet kesbetmiş, ölüm fırtınaları arasında bütün alay hücûma kalkmıştı. Çok geçmeden tepe, bu defa mitralyözleri, otomatik tüfekleri ve müdâfî olan İngilizlerle berâber alayın eline geçmişti.

Şarkta top, tüfek sesleri gittikçe ziyâdeleşiyordu. Fırkanın diğer kıtaâtı kahramân arkadaşlarının Çanakkale'de şerefle harp ederek mağlup ettikleri İngilizlerin eline düşmemesi için dövüşüyorlar, düşman da zırhlı otomobillerini, süvârîlerini, obüslerini, hülâsa

Kafkas cephesinde: Bir tabur kumandanımızın odasında harp müzeyyenâtı - düşmandan ele geçmiş her çeşit malzeme-i harbiye

* Aynı günde şehîd olmuştur

غزه محاربه‌سی

bütün vesâitini kullanarak bu kuvvetleri durdurmaya uğraşıyordu. Şerefli sancaklarına leke sürdürmemek isteyen kıtaâtımızı düşmanın hiçbir kuvveti durduramadı. Daha öğle olmamıştı, uzaktan dört nala gelen üç süvâri görüldü. Süvâriler düşman elinden kurtulmak için öteye beriye sapıyorlar, mutlaka Gazze'ye gelmek istiyorlardı. Çok geçmedi sabbâreler arasından akıp gelen süvârîden birisinin fırkadan gönderilmiş Mülâzım-ı evvel İstanbullu Mukbil Efendi olduğu anlaşıldı. Şehre girerken Y.125.Alay'ın Çanakkale'de dört defa yaralanan zâbitine, İstanbullu Safvet Efendi rasgeldi. Fırkanın yakınlaştığı haberini verir vermez sordu: "Safvet, bu defa sana bir şey olmadı mı?" Safvet gülüyordu ve "Bu defa hisseme yalnız bir dipçik düştü" dedi ve beşinci yarasını alan kafasını gösterdi.

Her iki taraftan tazyik edilen düşman artık firâr ediyor, Gazze'yi kurtarmaya koşan kıtaât artık şehre giriyorlardı. Takip muhârebesi akşama kadar devam etti. Düşman her şeyi bırakarak kaçıyordu.

Yüzbaşı İbrâhim Efendi o saate kadar yaşıyor, hastahânede karyolası üzerine uzanmış ikide birde "Gazze kurtuldu mu?" diyordu.

Gazze'nin kurtulduğu ve fırkanın yetiştiği haberi verildi. Düşmanın perişân sûrette kaçtığı anlaşıldığı zamân kan kalmamış dudakları gülümsüyor, intikâmın alınmış olduğundan dolayı hissettiği memnûniyet gözlerinden okunuyordu. Bir gün evvel posta gelmiş, muhârebe sebebiyle tevzî edilememişti. Yaralıları memnûn etmek için tabur mutemedi bir sürü mektupla hastahâneye girdi ve İbrahim Efendi'ye henüz bir senelik zevcesinden gelen mektubu verdi.

O saate kadar yarasından şikâyet etmeyen, bütün ağrılara kemâl-i metânetle mukâvemet eden arslan yüzbaşı kalbinden vuruldu. Gözleri yaşardı. Doktorlar ümîdi kesmişlerdi. Artık daha fazla yaşamayacaktı. Dudaklarından anlaşılmayan birkaç kelime çıktı. Bundan sonra gözlerinde her sözden daha beliğ iki yaş damlası görüldü ve Allah'ına kavuştu.

Güneş çölün ufuklarını kızıllıklara boğarak kaybolurken düşman

Sina cephesinde: Hurmalık kenarından hecinlerin deniz banyosu

kolları da artık görünmüyordu. Muhârebe büyük ve derin bir sükûnete inkılâb etmişti. Gündüzün kanlı didişmesi, top, tüfek uğultuları artık hep susmuşlar, yalnız iki günlük kavganın enkâzı, ölüler, yaralılar, kırılmış toplar, tüfekler kalmıştı. Çölün sâkin gecesi, parlak ve lekesiz semâsında sanki o didişmenin şâhidi olmamışlar gibi yine yıldızlar parlıyor, yine geceye mahsûs rüzgâr serin serin esiyordu. Karanlık tamâmiyle bastığı zaman hurmalıklar arasında toplanan şanlı şehitlerin cesetleri ebedî istirâhatgâhlarına, arkadaşlarının hürmet ve göz yaşları arasında terk edilmeye başladı. O gün düşman mağlûp edilmiş, zafer, sancaklarımızı kucaklamıştı.

İki çocuk. Menzil nakliye kollarında yeni doğmuş devecik

Çöl bütün bütün siyahlıklara büründüğü zaman artık her şey susmuştu. Yalnız ötede beride zafer neşesiyle İngiliz pipoları içen, İngiliz konservelerini açarak şarkı söyleyen neferlerin sesleri işitiliyordu.

M...

Sina cephesinde: Hecin süvari müfrezemiz

بوتون وسائطی قوللانه‌رق بو قوتلری طوردیرمغه اوغراشیوردی. شرفلی سنجاقلرینه لكه سوردیرمه‌مك ایسته‌ین قطعاتمزی دشمنك هیچ بر قوتی طوردیره‌مدی. دها اوكله اولمه‌مشدی، اوزاقدن دورت نعله كلن اوچ سواری كورولدی. سواریلر دشمن الندن قورتولمق ایچون اوته‌یه بری‌یه صاپیورلر، مطلقا غزه‌یه كلمك ایستیورلردی. چوق كچمه‌دی، صباره‌لر آره‌سندن آقوب كلن سواریدن بریسنك فرقه‌دن كوندرلش ملازم اول استانبوللی مقبل افندی اولدیغی آكلاشلدی. شهره كیره‌ركن ی ١٢٥ نجی آلایك چناق‌قلعه‌ده دورت دفعه یارالانان ضابطانه، استانبوللی صفوت افندی راست كلدی. فرقه‌نك یاقلاشدیغی خبرینی ویرر ویرمز صوردی: «صفوت، بو دفعه سكا بر شی اولمدی‌می؟» صفوت كولیوردی و «بو دفعه حصه‌مه یالكز بر دیپچك دوشدی.» دیدی و بشنجی یاره‌سنی آلان قفاسنی كوستردی.

هر ایكی طرفدن تضییق ایدیلن دشمن آرتق فرار ایدیوردی، غزه‌یی قورتارمغه قوشان قطعات آرتق شهره كیریورلردی. تعقیب محاربه‌سی آقشامه قدر دوام ایتدی. دشمن هر شیئی براقه‌رق قاچیوردی.

یوزباشی ابراهیم افندی او ساعته قدر یاشایوردی، خسته‌خانه‌ده قاریوله‌سی اوزرینه اوزانمش ایكیده برده «غزه قورتولدی‌می؟» دییوردی.

غزه‌نك قورتولدیغی وفرقه‌نك یتشدیكی خبری ویرلدی. دشمنك پریشان صورتده قاچدیغی آكلاشلدیغی زمان قان قالمامش دوداقلری كولومسیور، انتقامك آلنمش اولدیغندن طولایی حس ایتدیكی ممنونیت كوزلرندن اوقونیوردی. بر كون اول پوسته كلمش، محاربه سببیله توزیع ایدیله‌مه‌مشدی. یارالیلری ممنون ایتمك ایچون طابور معتمدی بر سورو مكتوبله خسته‌خانه‌یه كیردی و ابراهیم افندی‌یه هنوز بر سنه‌لك زوجه‌سندن كلن مكتوبی ویردی.

او ساعته قدر یاره‌سندن شكایت ایتمه‌ین، بوتون آغریلره كمال متانتله مقاومت ایدن آرسلان یوزباشی قلبندن اورولدی. كوزلری یاشاردی. دوقتورلر امیدی كسمشلردی. آرتق دها فضله یاشایه‌میه‌جقدی. دوداقلرندن آكلاشلمیان بر قاچ كلمه چیقدی. بوندن صوكره كوزلرنده هر سوزدن دها بلیغ ایكی یاش دامله‌سی كورولدی، والهنه قاووشدی.

كونش چولك افقلرینی قیزیللقلره بوغه‌رق غیب اولوركن دشمن

سینا جبهه‌سنده: خرمالق كنارندن هجینلرك دكز بانیوسی

قولاری‌ده آرتق كورونمیوردی. محاربه بیوك و درین بر سكونته انقلاب ایتمشدی. كوندوزك قانلی دیدیشمه‌سی، طوپ، تفنك اوغولتولری آرتق هپ صوصمشلر، یالكز ایكی كونلك غوغانك انقاضی، اولولر، یارالیلر، قیریلمش طوپلر، تفنكلر قالمشدی. چولك ساكن كیجه‌سی، پارلاق و لكه‌سز سماسنده صانكه او دیدیشمه‌نك شاهدی اولمامشلر كبی ینه ییلدیزلر پارلایور، ینه كیجه‌یه مخصوص روزكار سرین سرین اسیوردی. قرانلق تمامیله باصدیغی زمان خرمالقلر آره‌سنده طوپلانان شانلی شهیدلرك جسدلری ابدی استراحتكاهلرینه، آرقداشلرینك حرمت و كوز یاشلری آره‌سنده ترك ایدلمكه باشلادی. او كون دشمن مغلوب ایدلمش، ظفر، سنجاقلرمزی قوجاقلامشدی.

ایكی چوجق. منزل نقلیه قوللرنده یكی طوغمش دوه‌جك

چول بوتون بوتون سیاهلقلره بوروندیكی زمان آرتق هر شی صوصمشدی. یالكز اوته‌ده بری‌ده ظفر نشئه‌سیله انكلیز پیپولری ایچن، انكلیز قونسرولرینی آچه‌رق شرقی سویلین نفرلرك سسلری ایشیدیلیوردی.

م...

سینا جبهه‌سنده: هجین سواری مفرزه‌مز

Kafkas cephesinde: Yere inmeye mecbur edilen bir Rus tayyâresi tarafımıza teslim ve râkibleri iki Rus esir edilirken 1. Fevzi Paşa 2. Tayyâre Bölüğü Kumandanı Yüzbaşı Şükrü Bey 4. Tayyâreci Vecihi Bey

Tayyarecilerimiz

Bekâ ve mevcudiyetini muhafaza ve hukuk-ı meşru'asını müdafaaya atılan hükümet, yorgun ve fakat azimkar ordusuyla daha harbin ilk safhasında kendisinin lâkaydâne telakkî edilecek bir kuvvet olmadığını düşmanlarına irae ve kendisinden bahs edilirken istihfafkârâne bükülen dudaklara bu bariz hakikati isbat etdi. Türkiye kuvva-yı hevaiyyesini ilan-ı seferberiye kadar tensîk ve ta'dil ile uğraşdığı için ordunun bu kuvvetini mühmel telakkî eden Fransızlar daha ilk hamlede aldandıklarını acı acı his etmişler ve yüksek, hodbîn düşünceleriyle havalara saldırdıkları filolarının karşısına râyet-i(?) hilâli yükselten Türk kartallarının çıkarak döğüşeceklerini hatırlarına bile getirmemişlerdi.

Harbin daha ilk günlerinde payitahtları üzerinde dolaşan Alman tayyarelerinin bârân-hûn ve ateş yağdıran bombaları altında inleyen cebin tepelerinde dolaşmış ve hayretlerle karışık bir havf ve hirasla onları her yerde firara icbar etmişdi...

Böyle kısa bir zamanda düşmanlarını hayretlere düşüren bütün bu faaliyet ve teşkilat Türk kabiliyet ve cesareti hakkında düşman nazarlarına ateşîn(?) bir misal oldu. Resmini derc etmiş olduğumuz umur-ı hevaiyye müfettişi Sernev Bey, seferberlik ilanını müteakib hizmet-i Devlet-i aliyyeye girmiş ve tayyare mektebi müdiriyeti ile başlayan vazifesinin daha ilk zamanlarında ibraz-ı hizmet etmiş fa'âl bir uzuvdur. Az vakit zarfında mektebde ve Almanya'da ikmal-i tahsil ve tecrübe eden Türk tayyarecilerini harbin en âteşîn bir devrinde Çanakkale'de ordumuza yetişdirmiş ve Türk tayyarelerinin şehbâl ateşini altında adalarda gizlenmekden başka çare bulamayan düşman tayyarecilerine ordunun bu cihetden dahi korkusu olmadığını göstermişdi...

Binbaşı Sernev Bey

Çok geçmedi, makhûr ve münhezim, Çanakkale'dan firar eden düşman Irak, Sina cephelerinde tecrübe-i tali'a yeltendi. Fakat bu esnada uzak cephelerde düşmanlarımızın hiç ümid etmedikleri bir zamanda yine tayyarelerimiz numune-i faaliyetini göstermişdi. Bu suretle muhtelif harb cephelerinde her gün birer zaferle tetevvüc eden Türk tayyare teşkilatı azamî bir derece-i terakkîye vasıl ve harbden evvel iki üç ispor tayyaresiyle

Rus tayyaresi bade't-tamir yeni ve ilk râkibleriyle uçmaya hazırlıkda

Çanakkale'de bir muharebe-i havaiyyede iskat edilen İngiliz tayyaresi ile bunun esir rakibi

Fransızlar; aciz zann etdikleri Türklerden olsun intikam almak hisleriyle Çanakkale semalarına koşarken orada da karşılarında hiç ümid etmedikleri Osmanlı tayyarelerini görmüş ve mağlub ve serengûn(?) kaçmışlardı...

Onlara hayalî gelen bu kuvvet, her yerde karşılarına çıkmış, kızgın Süveyş çöllerinden

قافقاس جبهه‌سنده: یره اینمکه مجبور ایدیلن بر روس طیاره‌سی طرفمزه تسلیم ورقیبلری ایکی روس اسیر ایدیلیرکن ۱، فوزی پاشا ۲، طیاره بلوکی قوماندانی یوزباشی شکری بک ۴، طیاره‌جی وجیهی بک

طیاره‌جیلرمز

بقا وموجودیتی محافظه وحقوق مشروعه‌سنی مدافعه‌یه آتیلان حکومت، یورغون وفقط ازمکار اردوسیله داها حربک ایلک صفحه‌سنده کندیسنک لاقیدانه تلقی ایدیله‌جک بر قوت اولمدیغنی دشمنلرینه ارائه وکندیسندن بحث ایدیلیرکن استخفافکارانه بوکولن دوداقلره بو بارز حقیقتی اثبات ایتدی. ترکیه قوای هوائیه‌سنی اعلان سفربریه قدر تنسیق وتعدیل ایله اوغراشدیغی ایچون اردونک بو قوتی مهمل تلقی ایدن فرانسزلر داها ایلک حمله‌ده آلداندقلرینی آجی آجی حس ایتمشلر ویوکسک، خودبین دوشونجه‌لریله هوالره صالدیردقلری فیلولرینک قارشوسنه رایت هلالی یوکسلتن ترک قارتاللرینک چیقوب دوکوشه‌جکلرینی خاطرلرینه بیله کتیرمه‌مشلردی.

حربک داها ایلک کونلرنده پایتختلری اوزرنده طولاشان آلمان طیاره‌لرینک باران خون و آتش یاغدیران بومبالری آلتنده انکله‌ین جبین تپه‌لرنده طولاشمش وحیرتلرله قاریشیق بر خوف وهراسله اونلری هر یرده فراره اجبار ایتمشدی...

بویله قیصه بر زمانده دشمنلرینی حیرتلره دوشورن بوتون بو فعالیت وتشکیلات ترک قابلیت وجسارتی حقنده دشمن نظرلرینه آتشین بر مثال اولدی. رسمنی درج ایتمش اولدوغمز امور هوائیه مفتشی سرنو بک، سفربرلک اعلاننی متعاقب خدمت دولت علیه‌یه کیرمش وطیاره مکتبی مدیریتی ایله باشلایان وظیفه‌سنک داها ایلک زمانلرنده ابراز خدمت ایتمش فعال بر عضودر. آز وقت ظرفنده مکتبده و آلمانیاده اکمال تحصیل و تجربه ایدن ترک طیاره‌جیلرینی حربک الک آتشین بر دورنده چناق قلعه‌ده اردومزه یتشدیرمش و ترک طیاره‌لرینک شهبال آتشینی آلتنده اطه‌لرده کیزلنمکدن بشقه چاره بوله‌میان دشمن طیاره‌جیلرینه اردونک بو جهتدن دخی قورقوسی اولمدیغنی کوسترمشدی...

بیکباشی سرنو بک

چوق کچمدی، مقهور ومنهزم، چناق قلعه‌دن فرار ایدن دشمن عراق، سینا جبهه‌لرنده تجربه طالعه یلتندی. فقط بو اثناده اوزاق جبهه‌لرده دشمنلرمزک هیچ امید ایتمدکلری بر زمانده ینه طیاره‌لرمز نمونه فعالیتنی کوسترمشدی. بو صورتله مختلف حرب جبهه‌لرنده هر کون بربر ظفرله تتوج ایدن ترک طیاره تشکیلاتی اعظمی بر درجه ترقی‌یه واصل و حربدن اول ایکی اوچ اسپور طیاره‌سیله

روس طیاره‌سی بعد التعمیر یکی و ایلک رقیبلریله اوچمغه حاضرلقده

چناق قلعه‌ده بر محاربهٔ هوائیه‌ده اسقاط ایدیلن انکلیز طیاره‌سیله بونک اسیر راکبی

فرانسزلر؛ عاجز ظن ایتدکلری ترکلردن اولسون انتقام آلمق حسلریله چناق قلعه سمالرینه قوشارکن اوراده‌ده قارشیلرنده هیچ امید ایتمدکلری عثمانلی طیاره‌لرینی کورمش و مغلوب و سرنکون قاچمشلردی...

اونلره خیالی کلن بو قوت، هر یرده قارشیلرینه چیقمش، قیزغین سویش چوللرندن تا ایران، بحر خزر ساحللرینه قدر هر جبهه‌ده جهنمی قوازلر صاچان مترالیوزلریله اونلرک

Galiçya'daki ervâh-ı ecdâda bundan güzel ziyâret olamazdı. İslâm'da âdettir: Emvâta Fâtiha ithâf ederler. Ebvâb-ı cenneti miftâh-ı Fâtiha ile açmaya bizim gibi atâlet döşeğinden cân vermeye mahkûm bir mesleğe saplanan bî-nasipler muhtâçtır. Şehîdin cismi toprağa düştüğü anda ruhu firdevs-i âlâya gider. Galiçya'da kalan o can-ı mahdud, adedi dört, beşi tecavüz etmeyen Türk tayyareci mikdarı elhaletü hazihi tayyare mektebimizde tahsilde bulunan bir çok talebelerle beraber yüzlerce mikdara bâliğ olmuş ve ordunun en fa'âl, müterakkî bir sınıfı halinde teşkil ve tensîkine muvaffakiyet elvermişdir.

Payitahtımızla bütün cephelerimiz arasında vasıta-i nakl ve iltisak
Haydar Paşa Anadolu demiryolu istasyonu

ÇANAKKALE'DEN GALİÇYA'YA

Çanakkale'den Galiçya'ya; bu, bir şâhika-i şereften diğerine atlamak oldu. Çanakkale yalnız bizim târîh-i askeriyemizin değil, vekâyi-nâme-i milelin en büyük hâdise-i harbiyesidir. Dünyanın en müstahkem kaleleri birer tekme ile devrilirken, Gelibolu şibh-i cezîresi zekâ-yi beşerin bugüne kadar îcât etmiş olduğu her vâsıta-i kahr ve tahribe mukâvemet etti. Oradaki musâraanın tarrakaları ufk-ı târihi ilelebet sar-

Osmanlı Kalyoncuları

babalarımız, oğullarının semâya kalkan dest-i duâsında kılıç ve süngü görmekle daha ziyâde mahzûz oldular.

Çanakkale bundan sonra bir isim değil, bir târîh olacaktır. Galiçya da onun zeyli. Târîhin altmış asırlık, yüz asırlık gözü, Gelibolu şibh-i cezîresinde dokuz ay süren melhame-i kübrânın ve oradaki harikûlâde kahramanlıkların emsâlini ne kurûn-ı ûlâda gördü; ne ondan evvelki edvâr-ı esâtirde, barutdan, kurşundan, çelikten çıkan can-sûz ve cihan-sûz

Nakliye Küçük Zâbit Mektebi

sacaktır. Balkan Muharebesi'nden şikeste-nâm ve şikeste-ümit çıkan Osmanlılık, evvelâ Çanakkale'de tathîr-i nâm etti, şimdi de Galiçya'da tamir-i ümît ediyor.

Galiçya bizi pek eskiden tanır. Dağları, ovaları, eski Türklerin kahramanlıkları önünde kerrât ile titrediler. O topraklar, Osmanlıların hûn-ı celâdetini o kadar koklamış ve o kadar içmiştir ki ağaçlarına her sene hazâret-bahş olan nesgde o mübârek kanın hâlâ bekâyâsı bulunabilir.

اوجان محدود، عددی دورت ، بشی تجاوز ایتمیان ترك طیاره جی مقداری الحالةهذه طیاره مکتبمزده تحصیلده بولنان بر چوق طلبه‌لرله برابر یوزلرجه مقداره بالغ اولمش و اوردونك اك فعال ، مترقی بر صنفی حالنده تشکیل وتنسیقنه موفقیت الورمشدر .

غالیچیاده‌کی ارواح اجداده بوندن کوزل زیارت اوله‌مازدی . اسلامده عادتدر : امواته فاتحه اتحاف ایدرلر . ابواب جنتی مفتاح فاتحه ایله آچمغه بزم کبی عطالت دوشکنده جان ویرمکه محکوم بر مسلکه صاپلانان بی نصیبلر محتاجدر . شهیدك جسمی طوپراغه دوشدیکی آنده روحی فردوس اعلایه کیدر . غالیچیاده قالان

چناق قلعه‌دن غالیچیایه

چناق قلعه‌دن غالیچیایه ؛ بو ، بر شاهقهٔ شرفدن دیکرینه آتلامق اولدی .

چناق قلعه یالکز بزم تاریخ عسکریمزك دكل ، وقایعنامهٔ مللك اك بیوك حادثهٔ حربیه‌سیدر . دنیانك اك مستحکم قلعه‌لری برر تکمه ایله دوریلیرکن ، کلیبولی شبه جزیره‌سی ذکای بشرك بوکونه قدر ایجاد ایتمش اولدیغی هر واسطهٔ قهر و تخریبه مقاومت ایتدی . اوراده‌کی مصارعه‌نك طراقه‌لری افق تاریخی الی الابد صار-

بایغتمزله بوتون جبهه‌لرمز آره‌سنده واسطهٔ نقل والتصاق
حیدر پاشا اناطولی دمیر یولی استاسیونی

بابالرمز ، اوغللرینك سمایه قالقان دست دعاسنده قلیج و سونکو کورمکله داها زیاده محظوظ اولدیلر .

(چناق قلعه) بوندن صوکره بر اسم دكل ، بر تاریخ اوله‌جقدر . (غالیچیا) ده اونك ذیلی . تاریخك آلتمش عصرلق ، یوز عصرلق کوزی ، کلیبولی شبه جزیره‌سنده طقوز آی سورن ملحمهٔ کبرانك واوراده‌کی خارق العاده قهرمانلقلرك امثالنی نه قرون اولاده کوردی ؛ نه اوندن اولکی ادوار اساطیرده ، باروتدن ، قورشوندن ، چلیکدن چیقان جانسوز و جهانسوز

عثمانلی قالیونجیلری

صاچه‌جقدر . بالقان محاربه‌سندن شکسته نام و شکسته امید چیقان عثمانلیلق ، اولا چناق قلعه‌ده تطهیر نام ایتدی . شمدی ده غالیچیاده ترمیم امید ایدییور .

غالیچیا بزی پك اسکیدن طانیر . طاغلری ، اووه‌لری اسکی ترکلرك قهرمانلقلری اوکنده کرات ایله تیترەدیلر . او طوپراقلر ، عثمانلیلرك خون جلادتنی او قدر قوقلامش و او قدر ایچمشدر که آغاجلرینه هر سنه خضارتبخش اولان نسغده او مبارك قانك حالا بقایاسی بوله‌بیلیر .

Sivas emraz-ı hariciye hastahanesinde taht-ı tedavide bulunan zabitanımız

ateşler, askerimizin göğsü üstünde, yani aşk-ı imândan münteşir harâreti huzurunda söndü. Bundan sonra doğacak insanlar -her ne ırk ve mezhepte olursa olsun- Gelibolu şibh-i cezîresini de Galiçya ovasını da dindârâne bir huzû' ve huşû ile tavâf edecek ve bir zaman orada ölmüş veya dövüşmüş olan Osmanlı zâbitân ve efrâdın hâtırâtına ircâ-i ihtirâm eyleyecektir.

Siz, ey Galiçya kahramanları, ölmeden ömr-i müebbede nâil oldunuz. Nâm ve yâdınız hıyâbân-ı târihten geçerken Şark ve Garb'ın bilumûm ümem ve akvâm-ı cânibeynine de saf-beste-i ihtirâm olarak sizi selâmlayacaktır.

Ah, ben her ikisinde de bulunmak, her iki musârayı da görmek ve her iki muhârebede atılan topların çığlıkları arasında parıldayan süngülerin üstünden yükselen "Allahü ekber!..." naralarını işitmek ve dinlemek isterdim!...

Çanakkale muhârebâtının vesâikini henüz görmedim. Yalnız Çimentepe'de güzerân olan bir vakayı mevsûk bir yerden haber alarak yazmıştım.

Allah ile ahdim var: Ölmezsem Çanakkale sahne-i cidâlini ziyâret edeceğim. Bu benim için hem vecîbe-i dîniye hem ibâdet-i hissiyedir. Galiçya için bahtım daha müsâid oldu. Masanın üstünde -her bir milletin, bir devrin târîh-i askeriyesine şeref verebilecek hâdisât ve harekâtı muhtevî- bir tomar kağıt duruyor. Ve bunlar kahramanlarının mensûb bulundukları kıtaât tarafından verilmiş resmî muhtıralar üzerine tertîp olunmuştur. Hepsi olduğu gibi, ve bir kelimesini tayy ve tahrîf etmeksizin aynen nakledıyorum. Tertîbinde rütbe-i teşrîfâtı gözetmedim. Fedâkârlık saflarında herkes müsâvî ve herkes muhteremdir.

Selanik havalisinde Osmanlı sahra hastahaneleri ve mecruhîn guzâtımız

ALAY 57'DEN KASAP CELLO OĞULLARI'NDAN TÂHİR ÇAVUŞ AYINTAB

17 Eylül 1332 târîhinde on saat süren müthiş bir bombardımanı müteâkip, dümdüz olan ileri hat siperlerimize Rus süvârileri girmeye muvaffak olmuştu. Mukâbil

–mâbadı 320'nci sahifede–

آتشلر، عسكرمزك كوكسى اوستنده، يعنى عشق ايماندن منتشر حرارت حضورنده سوندى. بوندن صوكره طوغه جق انسانلر ـ هر نه عرق ومذهبده اولورسه اولسون ـ كليبولى شبه جزيره سنى ده، غاليچيا اووه سنى ده ديندارانه بر خضوع وخشوع ايله طواف ايده جك و بر زمان اوراده اولمش ويا دوكوشمش اولان عثمانلى ضابطان و افرادك خاطراتنه ارجاع احترام ايليه جكدر. سز، اى غاليچيا قهرمانلرى، اولمه دن عمر مؤبده نائل اولديكز. نام ويادكز خيابان تاريخدن كچركن شرق وغربك بالعموم امم واقوامى جانبينه صفبستهٔ احترام اوله رق سزى سلاملايه جقدر.

آه بن هر ايكيسنده ده بولنمق، هر ايكى مصارعه يى ده كورمك و هر ايكى محاربه ده آتيلان طوپلرك چيغلقلرى آراسنده پارلايان سونكولرك اوستندن يوكسلن (الله اكبر!...) نعره لرينى ايشيتمك ودیكلمك ايستردم!...

چناق قلعه محاربه لرينك وثائقنى هنوز كورمدم. يالكز (چمنتپه) ده كذران اولان بر وقعه يى موثوق بر يردن خبر آله رق يازمشدم.

الله ايله عهدم وار: اولمزسه م چناق قلعه صحنهٔ جدالنى زيارت ايده جكم. بو بنم ايچون هم وجيبهٔ دينيه، هم عبادت حسيه در. غاليچيا

سيواس امراض خارجيه خسته خانه سنده تحت تداويده بولونان ضابطانمز

ايچون بختم داها مساعد اولدى. ماصه مك اوستنده ـ هر برى بر ملتك، بر دورك تاريخ عسكريسنه شرف ويره بيله جك حادثات وحركاتى محتوى ـ بر طومار كاغد طوريور. وبونلر قهرمانلرينك منسوب بولندقلرى قطعات طرفندن ويرلمش رسمى مخطره لر اوزرينه ترتيب اولنمشدر. هپسى اولديغى كبى، وبر كلمه سنى طى وتحريف ايتمكسزين عيناً نقل ايدييورم. ترتيبنده رتبهٔ تشريفاتى كوزتمدم. فداكارلق صفلرنده هركس مساوى وهركس محترمدر.

سلانيك حواليسنده عثمانلى صحرا خسته خانه لرى ومجروحين غزاتمز

آلاى ٥٧ دن قصاب جللو اوغللرندن

طاهر چاوش عينتاب

١٧ ايلول ١٣٣٢ تاريخنده اون ساعت سورن مدهش بر بومباردمانى متعاقب، دوم دوز اولان ايلرى خط سپرلريمزه روس سواريلرى كيرمكه موفق اولمشدى. مقابل

— مابعدى ٣٢٠ نجى صحيفه ده —

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Kolordu 3 Alay 27 T2 K2
Yüzbaşı Refik Efendi.
(13 Nisan 331)

Y33 T2 K5 Yüzbaşı
Hasan Şerif Efendi
(27 Temmuz 331)

Kolordu 3 Fırka7 Alay20 T2 K2
Kumandanı Kıdemli Yüzbaşı Mustafa
Zeki Bey (19 Nisan 331)

Alay 99 Kumandanı Erzurumlu
Kaymakam Tevfik Bey
Tarih-i şehadeti: (Kânun-ı sâni 331)

Y70 T3 Yâveri Mülâzım-ı sâni
Hüseyin Sadi Efendi
(19 Haziran 331)

Kolordu2 Y15 T3 Yâveri olub Y29'da
Müstahdem Mülâzım-ı evvel
İsmail Zühdü Efendi
(3 Ağustos 331)

Y27 T2 K1 Yüzbaşı
Rıza Efendi
(13 Nisan 331)

Kolordu 1 Alay8 T2 K5
Kıdemli Yüzbaşı Hüsnü Efendi
(16 Nisan 331)

Gönek Hudud Taburunda Mülâzım-ı
evvel Mehmed Hilmi Efendi
(3 Kânun-ı sâni 330)

Y5 T3 K1 Mülâzım-ı sâni
Hüseyin Hüsnü Efendi
(8 Haziran 331)

Y5 T1 K3 Mülâzım-ı evvel
Hâris Efendi
(6 Mayıs 331)

Y143 K2 Mülâzım-ı evvel
Veysi Bey
(9 Teşrin-i sâni 331)

Edirne Jandarma Alayı'nın
Uzunköprü Bölüğü'nde Mülâzım-ı
sâni Sabri Efendi
(6 Temmuz 331)

Kolordu 3 Y26 T1 K1
Mülâzım-ı evvel
Reşid Numan Efendi
(12 Temmuz 331)

Kolordu 1 Y33 T1 İâşe Zâbiti
Mülâzım-ı evvel
Hüseyin Hüsnü Efendi
(14 Haziran 331)

Y59 T2 K11 İhtiyat Zâbit Vekili
Bekir Sıdkı Efendi
(14 Teşrin-i sâni 331)

مبارك شهيدلريمز

آلاى ٩٩ قوماندانى ارضروملى
قائممقام توفيق بك
تاريخ شهادتى: (٢٠ كانون ثانى ٣٣١)

اول اوردو٣ فرقه٧ آلاى٢٠ ط٢
لك٢ قوماندانى قدملى يوزباشى مصطفى زكى بك
(١٩ نيسان ٣٣١)

ى٣٣ ط٢ لك٥ يوزباشى
حسن شريف افندى
(٢٧ تموز ٣٣١)

اول اوردو ٣ آلاى ٢٧ ط٢ لك٢
يوزباشى رفيق افندى
(١٣ نيسان ٣٣١)

اول اوردو ١ آلاى٨ ط٢ لك٥
قدملى يوزباشى حسنى افندى
(١٦ نيسان ٣٣١)

ى٢٧ ط٢ لك١ يوزباشى
رضا افندى
(١٣ نيسان ٣٣١)

اول اوردو٢ ى١٥ ط٣ ياورى اولوب ى٢٩ده
مستخدم ملازم اول اسماعيل زهدى افندى
(٣ اغستوس ٣٣١)

ى٧٠ ط٣ ياورى ملازم ثانى
حسين سعدى افندى
(١٩ حزيران ٣٣١)

ى١٤٣ لك٢ ملازم اول
ويسى بك
(٩ تشرين ثانى ٣٣١)

ى٥ ط١ لك٣ ملازم اول
حارث افندى
(٦ مايس ٣٣١)

ى٥ ط٣ لك١ ملازم ثانى
حسين حسنى افندى
(٨ حزيران ٣٣١)

كوك حدود طابورنده ملازم اول
محمد حلمى افندى
(٣ كانون ثانى ٣٣٠)

ى٥٩ ط٢ لك١١ احتياط ضابط
وكيلى بكر صدقى افندى
(١٤ تشرين ثانى ٣٣١)

اول اوردو١ ى٣٣ ط١ اعاشه
ضابطى ملازم اول حسين حسنى افندى
(١٤ حزيران ٣٣١)

اول اوردو٣ ى٢٦ ط١ لك١
ملازم اول رشيد نعمان افندى
(١٢ تموز ٣٣١)

ادرنه ژاندارمه آلاينك اوزونكوپرى
بلوكنده ملازم ثانى صبرى افندى
(٦ تموز ٣٣١)

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Y37 T2 K9 Mülâzım-ı evvel
Mehmed Sıdkı Efendi
(8 Kânun-ı evvel 331)

Y100 T1 K3 Yüzbaşı Subhi
Besim Efendi
(30 Teşrin-i evvel 330)

3- Fırka 11 Y126 T2 K4 Kumandanı
Yüzbaşı Ahmed Fevzi Efendi
(1 Mayıs 331)

Kolordu 9 Y86 Kumandan Vekili
Binbaşı Ali Âgâh Efendi
Tarih-i şehadeti:
(15 Kânun-ı evvel 330)

Y44 T1 K3 Mülâzım-ı evvel
Hüseyin Paşazâde Hasan Bey
(16/18 Mayıs 331)

Y126 Makineli Tüfek Bölüğü
Mülâzım-ı evveli Ferid Efendi
(22 Teşrin-i sânî 331)

Fırka 33 Y97 T3'de Mülâzım-ı evvel
Yusuf Tahir Efendi
(11 Şubat 331)

Y45 K6'da Mülâzım-ı evvel
Mehmed Efendi
(19 Mayıs 331)

Y16 T1 K3 Mülâzım-ı evvel
Mehmed Cevad Efendi
(16 Haziran 331)

Y9 T1 K2 Mülâzım-ı evvel Hasan
Fehmi Efendi
(18 Nisan 331)

Edirne Jandarma Alayı'nın Tekfur
Dağı Taburu İnecek Takım
Kumandanı Mülâzım-ı evvel Nûman
Efendi (30 Haziran 331)

Y57 T6 K2 Mülâzım-ı evvel
Hamid Efendi
(12 Nisan 331)

Y44 K10 Mülâzım-ı sânî
Ahmed Ağa
(30 Temmuz 331)

Y99 T2 K3 Zâbit Vekili
Şevket Efendi
(30 Kânun-ı evvel 330)

Fırka 7 Y21 T2 Zâbit Vekili
Hüsnü Gâlib Bey
(8 Haziran 331)

Y19 T2 K9 Mülâzım-ı sânî
Mehmed Zeki Efendi
(3 Haziran 331)

مبارك شهیدلریمز

قول اردو ۹ ی۸٦ قوماندان وکیلی
بیکباشی علی آگاه افندی
تاریخ شهادتی: (۱۳ کانون‌اول ۳۳۰)

فرقه ۱۱ ی۱۲٦ ط۲ ك٤ قوماندانی
یوزباشی احمد فیضی افندی
(۱ مایس ۳۳۱)

ی۱۰۰ ط۱ ك۳ یوزباشی
صبحی بسیم افندی
(۳۰ تشرین اول ۳۳۰)

ی۳۷ ط۲ ك۹ ملازم‌اول
محمد صدقی افندی
(۸ کانون اول ۳۳۱)

ی۴۵ ك٦ ده ملازم اول
محمد افندی
(۱۹ مایس ۳۳۱)

فرقه ۳۳ ی۹۷ ط۳ ده ملازم اول
یوسف طاهر افندی
(۱۱ شباط ۳۳۱)

ی ۱۲٦ ماکینه‌لی تفنك بلوکی
ملازم اولی فرید افندی
(۲۲ تشرین ثانی ۳۳۱)

ی۴۴ ط۱ ك۳ ملازم‌اول
حسین پاشا زاده حسن بك
(۱٦ـ۱۸ مایس ۳۳۱)

ی۵۷ ط٦ ك۲ ملازم‌اول
حمید افندی
(۱۲ نیسان ۳۳۱)

ادرنه ژاندارمه آلاینك تكفورطاغی طابوری اینه‌جك
طاقم قوماندانی ملازم اول نعمان افندی
(۳۰ حزیران ۳۳۱)

ی۹ ط۱ ك۲ ملازم‌اول
حسن فهمی افندی
(۱۸ نیسان ۳۳۱)

ی۱٦ ط۱ ك۳ ملازم‌اول
محمد جواد افندی
(۱٦ حزیران ۳۳۱)

ی۱۹ ط۲ ك۹ ملازم‌ثانی
محمد زکی افندی
(۳ حزیران ۳۳۱)

فرقه۷ ی۲۱ ط۲ ضابط وکیلی
حسنو غالب بك
(۸ حزیران ۳۳۱)

ی۹۹ ط۲ ك۳ ضابط وکیلی
شوکت افندی
(۳۰ کانون اول ۳۳۰)

ی ۴۴ ك۱۰ ملازم ثانی
احمد آغا
(۳۰ تموز ۳۳۱)

istirdada memur bir bölükte nısf kumandanı idi. Düşman Cevat Tepe'den tard edilince Rus topcuları, sürülerini takip ateşinden kurtarmak için bütün kızgın ateşlerini Cevad Tepe'ye tevcih etmişler, o küçük tepeyi bir ot yığını gibi alev içinde bırakmışlardı. Ateşin tahammül-fersa şeklini gören nısf kumandanı, İslamiyete ve ânın icab etdirdiği azim ve metanete numune olacak bir tavır ve celadet ve şecaatle derhal siperin üzerine fırlar; arkadaşlarına hitab eder:

– Arkadaşlar!.. İşte ben siper üzerinde, açıkda bulunuyorum. Düşman ateşi ve topları beni vurmuyor. Biz burada sebat edeceğiz. Benim sözümü dinlemeyeni... Ben vururum.

Kahraman Çavuş o gün zaferi kazandı. Fakat 17 Eylül'de yine bir bomba hücumu yaparken yaralanmışdı.

Esir İngiliz generalleri Bursa'da ikametgahları bahçesinde

taarruz emri verildi. Zâten bir karış yeri binlerce cesede bile fedâ etmemeye alışan cengâverlerimiz, mukâbil taarruz emrinin vürûdundan evvel Rusları önüne katmıştı. O gün Antepli Kasap Cello oğulları'ndan Tâhir Çavuş takip ettiği Rusların içine düşmüş, bir çokları tarafından ihâtâ olunarak canından kıymetli bildiği silâhı elinden alınmıştı. Fakat o, âr-ı teslîmi kabûl etmedi. Belinde taşıdığı Macar bıçağıyla kendisini götürmek isteyen Rus'un üzerine atılarak onun işini bitirdikten sonra kurtuldu ise de vâ-esef ki süngüden delik deşik olan karnından çıkan bağırsaklarını tutarak baygın bir hâlde hattımıza girebilmişti. Ağır mecrûh olarak hastahâneye gönderildi. Zavallı Antepli şimdi şehît!..

Y77 T2 K5 MEHMED OĞLU ABDÜLMECİD ÇAVUŞ KANITRA

Bu kahraman Abdülmecid Çavuş 3 Eylül'de Cevad tepeyi

Hindli üsera-yı İslamiyenin Bursa'da bir numrolu garnizonu

Hindli üsera-yı İslamiyeden bir kısım Bursa'da dağ kenarında tenezzühde

تعرض امری ویرلدی . ذاتاً بر قاریش یری بیکلرجه جسده بیله فدا ایتمه‌مکه آلیشان جنکاورلرمز، مقابل تعرض امرینك ورودندن اول روسلری اوکنه قاتمشدی . اوکون عینتابلی قصاب جللو اوغللرندن طاهر چاوش تعقیب ایتدیکی روسلرك ایچنه دوشمش ، بر چوقلری طرفندن احاطه اولنه‌رق جانندن قیمتلی بیلدیکی سلاحی الندن آلنمشدی . فقط اوعار تسلیمی قبول ایتمدی . بلنده طاشیدیغی مجار بچاغیله کندیسنی کتورمك ایسته‌ین روسك اوزرینه آتیله‌رق آنك ایشنی بیتیردکدن صکره قورتلدی ایسه‌ده واأسفا که سونکودن دلیك دشیك اولان قارنندن چیقان باغرصاقلرینی طوته‌رق ایغین بر حالده خطمزه کیره‌بیلمشدی . آغر مجروح اوله‌رق خسته‌خانه‌یه کوندرلدی . زواللی عینتابلی شمدی شهید !...

ی ۷۷ ط ۲ ك ۵ محمد اوغلی عبدالمجید چاوش قنیطره

بو قهرمان عبدالمجید چاوش ۳ ایلولده جواد تپه‌یی استردادده مأمور بربلوکده نصف قوماندانی ایدی . دشمن جواد تپه‌دن طرد ایدیلنجه روس طوپجیلری ، سورولرینی تعقیب آتشندن قورتارمق ایچون بتون قیزغین آتشلرینی جواد تپه‌یه توجیه ایتمشلر ، او کوچوك تپه‌یی بر اوت ییغینی کبی علو ایچنده براقمشلردی . آتشك تحملفرسا شکلنی کورن نصف قوماندانی ، اسلامیته و آنك ایجاب ایتدیردیکی عزم و متانته نمونه اوله‌جق بر طور و جلادت و شجاعتله درحال سپرك اوزرینه فیرلار ؛ آرقداشلرینه خطاب ایدر :

ـــ آرقداشلر !..

ایشته بن سپر اوزرنده ، آچیقده بولنیورم . دشمن آتشی و طوپلری بنی وورمیور . بز بوراده ثبات ایده‌جکز . بنم سوزیمی دیکله‌میه‌نی ... بن وورورم .

قهرمان چاوش اوکون ظفری قازاندی . فقط ۱۷ ایلولده ینه بر بومبا هجومی یاپارکن یارالنمشدی .

اسیر انکلیز جنراللری بروسه‌ده اقامتکاهلری باغچه‌سنده

هندلی اسرای اسلامیه‌نك بروسه‌ده بر نومرولی غارنیزونی

هندلی اسرای اسلامیه‌دن بر قسم بروسه‌ده طاغ کنارنده تنزهده

Edremid Pazarı

En nefis zeytunyağları ve sabunlar

Hasan Beyzade Ferhad

Kendi fabrikaları mamulatından

İstanbul – Köprübaşında sebzecilerde

Telefon:
Mağaza İstanbul 1782
Hane İstanbul 1471
Un fabrikası İstanbul 1862

Telgraf adresi: Dersaadet Edremid Pazarı

Çiftliklizade Mehmed Nail

Erzak-ı mütenevvi'a ve tütün ticarethanesi

Dersaadet – Zindankapu Zindan Han

Numro: 5

Sürat – İntizam – Ciddiyet

Kitabhane-i Sûdî

İstanbul – Bab-ı âlî caddesi numro 40

Her nev'i âsâr için yegane mahall-i müracaatdır. Kitabhane-i Sûdî her hafta ailelere mahsus yemek kitapları, meraklı ve mükafatlı romanlarla, küçük hikayeler vesair mütenevvi' kitaplar neşr etmekdedir.

Mehmed Karakaşzade Rüşdü

Büyük Tuhafiye Ticarethanesi

Meydancıkda Yeni Postahane Caddesinde

Toptan ve perakende suretiyle ehven mallar satılmakdadır

Yağlıkcı

Yorgan takımları Hamam takımları Ve çamaşır takımları	Hacı İsmail ve Hasan Hüsnü	Yerli malı çarşaflıklar Meşlahlar-Sadakurlar Bursa kara püdeşenleri

Dersaadet'de Mahmud Paşa başında aynacılar kapusunda

Numro: 9-11

ادرمید پازاری

الك نفیس زیتون یاغلری و صابونلر

حسن بك زاده فرهاد

کندی فابریقه‌لری معمولاتندن

استانبول — کوپری باشنده سبزه‌جیلرده

تلفون: مغازه استانبول ۱۷۸۲
خانه « ۱۴۷۱
اون فابریقه‌سی « ۱۸۶۲

تلغراف ادره‌سی: درسعادت ادرمید پازاری

محمد قره‌قاش زاده رشدی

بیوك تحافیه تجارتخانه‌سی

میدانجقده یکی پوسته‌خانه جاده‌سنده

طوبدن و پراکنده صورتیله اهون ماللر صاتیلمقده‌در

چفتلکلی زاده محمد نائل

ارزاق متنوعه و توتون تجارتخانه‌سی

درسعادت — زندان قپو زندان خان

نومرو : ٥

سرعت — انتظام — جدیت

کتابخانهٔ سودی

استانبول — باب عالی جاده‌سی نومرو ٤٠

هرنوع آثار ایچون یگانه محل مراجعتدر. کتابخانهٔ سودی هر هفته عائله‌لره مخصوص یمك کتابلری، مراقلی و مکافاتلی رومانلرله، کوچك حکایه‌لر و سائر متنوع کتابلر نشر ایتمکده‌در.

یاغلقجی

یرلی مالی چارشافلقلر مشلحلر ـ ساداقورلر بروسه قره پودشینلری	حاجی اسماعیل و حسن حسنی	یورغان طاقملری حمام طاقملری و چماشیر طاقملری

درسعادتده محمود پاشا باشنده آینه‌جیلر قپوسنده

نومرو: ۹ — ۱۱

Eşya-yı Askeriye Anonim Ticaret Şirketi

Ordu-Donanma Pazarı

Yeni postahane karşısında Hamidiye türbesi caddesinde numro 24-26

Telgraf adresi
Ordu-Donanma Pazarı

Telefon numarası
1907

Berrî ve bahrî bi'l-umum zabitana ve mekteblilere mahsus bir müessese olup tuhafiye, saraciye, kavafiye, terzihane dairelerini muhtevîdir.

Tuhafiye: Fanila, çorap, mendil, gömlek, lavanta, kolonya, termos, matara, kalpak, son numune üzre kabalaklar, müstensih kutuları, seyyar karyola manevra, sandukları, çadırlar, çadır mobleleri, battaniye, yasdık, yorgan, cibinlik, portatif filtreler, son numune üzre uzun ve kısa meçler vesaire.

Saraciye: Eğer takımları, araba koşum takımları, manevra kemerleri, son numune üzre meçler için kemer, süngülük askı kayışları, rovelver kılıfları, her boyda harita çantaları, hurç ve telatin sandıkları vesaire.

Kavafiye: Askerî ve sivil potinler, çizmeler, su geçmez nev'den uzun potinler, keterler ve Rus lastikleri mevcud olup arzu edilen formada sipariş üzerine dahi ayakkabları yapılmakdadır.

Terzihane: Askerî ve sivil cümleyi memnun edecek bir hal-i mükemmeliyetde olup her nev'i kumaşlar mevcuddur. Mallar metîn, fiyatlar nisbeten ehvendir.

Sağlam ve zarif her nev'i ayakkabları,

Eşya-yı askeriye, lastik, çay vesaire...

Toptan – Perakende

Telefon: İstanbul 40

BEKİRZADE HACI EMİR HASAN TİCARETHANESİ

İstanbul-Bahçekapu birinci vakıf han

(fiyatlar ehven ve maktu'dur)

Şubesi: Yeni postahane karşısında numro 36

اشیای عسکریه آنونیم تجارت شرکتی

اردو — دونانما بازاری

یکی پوسته‌خانه قارشیسنده حمیدیه تربه‌سی جاده‌سنده نومرو ٢٤—٢٦

تلفون نومروسی
١٩٠٧

تلغراف آدره‌سی
اردو — دونانما بازاری

بری و بحری بالعموم ضابطانه ومکتبلیلره مخصوص بر مؤسسه اولوب تحافیه، سراجیه، قوافیه، ترزیخانه دائره‌لرینی محتویدر

تحافیه : فانیله، جوراب، مندیل، گوملك، لوانطه، قولونیا، ترموس، مطرا، قالپاق، صوك نمونه اوزره قبالاقلر، مستنسخ قوطولری، سیار قاریوله مانوره، صندوقلری، چادرلر، چادر موبله‌لری، بطانیه، یاصدیق، یورغان، جبنلك، پورتاتیف فیلتره‌لر، صوك نمونه اوزره اوزون و قیصه مچلر وسائره .

سراجیه : اکر طاقلری، آرابه قوشوم طاقلری، مانوره کمرلری، صوك نمونه اوزره مچلر ایچون کمر، سونکولك آصق قایشلری، روولور قلیفلری، هر بویده خریطه چانطه‌لری، خورج و تلاتین صندقلر و سائره .

قوافیه : عسکری و سیویل پوطینلر، چیزمه‌لر، صو کچمز نوعدن اوزون پوطینلر، که‌ترلر و روس لاستیکلری موجود اولوب آرزو ایدیلن فورماده سپارش اوزرینه دخی آیاق قابلری یاپلمقده‌در .

ترزیخانه : عسکری و سیویل جمله‌یی ممنون ایده‌جك بر حال مکملیتده اولوب هر نوع قماشلر موجوددر .ماللر متین، فیاتلر نسبةً اهوندر .

صاغلام و ظریف هر نوع آیاق قابلری ،
اشیای عسکریه ، لاستیك ، چای وسائره ...

طوپدن - پراکنده

تلفون: استانبول ٤٠

بکرزاده حاجی امیرحسن تجارتخانه‌سی

استانبول — بغچه قپو برنجی وقف خان

(فیاتلر اهون و مقطوعدر .)

شعبه‌سی یکی پوسته‌خانه
قارشوسنده نومرو ٣٦

ییل — ۲ صایی — ۲۰

حرب مجموعه سی

رمضان ۱۳۳۵ تموز ۱۳۳۳